

Coriintoo nenacaauru rai

Faborohacha letoai leinjiin

**Chatohaneein neeiche
Coriintoo neiniquichene.**

1 ¹Canune Faboro neeun. Cana Coaunera jerenohi neeinne, Jesocurisito cocoinanohi afosoto neein neeun. Cana nejera Sosenesi aina jiniiquiin neeinna ²caa quiricha laenacaanu. Satiin Coriinto neseu Cana Coaunera que banijiaineein rai iclesianein nenacaauru cana nejeraauru raina, caa laenain letoacaanu.

Satiin inarate Cana Curuaanaa Jesocurisito aina cuaain araai laurii caje ranojoneein neeichene saijieein, Cana Coaunera que banijiaineein le laurii caje nena rijijieein neeiche, itolere sacutaain Jesocurisito coroaeejein nenacaauru aina jiniiquiin.

³Cana Coaunera, Cana Curuaanaa Jesocurisito, naaonjoainuri inara coroatajanemiin raotojoein neeichene caina.

**Jesocurisito aina cuaainte
rausiaenojoinichaache.**

⁴Jesocurisito aina cuaain inara rausieca Cana Coaunerane corenihane, itolere bana coroaeeun. ⁵Nii rai Calaohi Jesocurisito ere tonoraain esenetaaichene aina cuaainte, jataain inara

coroatajane Cana Coaunera, niicha jerenohin coitucuhin que ita rai raotojoein ereeichene caina. ⁶Nitohanihane ainate, esinae rauhijiriin erenaa niha Curisito quene coitucuhin esenetaain rijijieein neeiche. ⁷Nitohanihane jaun, inara rai lanarinaain caohacha ichaquichene caina inara rai Cana Coaunera tenojoin, ocooca uha Cana Curuaanaa Jesocurisitone coaraqichene que tiaojaaain. ⁸Inara berairichaaain Cana Coaunera satono que tiaain, inara suujua letono ichaelanaala neeichene caina, nabana turuha Cana Curuaanaa Jesocurisitone bana niha inara que tonaain ereine coataa. ⁹Itolere banate, satiin naitoonjoa ichae Cana Coaunera. Acate inara cotijiae, jiniiquiin rai Calaohi Jesocurisito aina ichaohichene caina.

**Ita caje nelerucuruha
Jesocurisito ranojounrunne**

¹⁰Canejeraauru, Cana Curuaanaa Jesocurisito corenihane inara rai aitoon, atiin ita suujua rijitojoein nii leechanein inara suujua cuaelanaala jiniiquiin raotojoein ichaohichene caina. Rachoojoein ichaaoche ita rijijieein coacuhin, ita rijitojoein abaantaain. ¹¹Nejesinajein ita cotaairiin neeichene coitucuhanu Clohe

laurichuru cajene jaunna, caa inara rai aitoon. ¹²Chaen techu, inara aina nenacaauru tabaaauru, “Canune Faboro lauri caje neeun,” jana leochaaurute, “Canune Aforo lauri caje neeun” jana leochaaurute, “Canune laen Fedoro lauri caje neun” jana leochaaurute, “Canune laen Curisito lauri caje neeun,” naaure. ¹³Chasiinna araai lauriin neleruhin niha Curisitone coalanaala niritiin ereriquiche. Coatihachu canu Faboro nichaaunne inara coreniha coroso que ohanulune coalanaala. Niheichu, Faboro nichaaunne coreniha baotisanojohi niheeiche. ¹⁴Cana Coaunera coroaajihanu, Curisifo, Caiho, naajoainunri baotisaanune baiha leochaauru cachaauru baotisaen nihanulune jaun. ¹⁵Nitohanihane jaun nii chuni, Faboro nichaaunne laurinihane coreniha baotisanojohiniha nocoetiin erena nainihe. ¹⁶Chaen nechu Esetefana lauri baotisaanlu. Coatiha nii baiha chuni baotisaanune coitucuaaun. ¹⁷Coatiha cacha baotisaanune coina caletoaailu Curisito. Raujiaaincha jianacoon nena nainecururichain cachaaurune bihanune cointate caletoaelu. Coatiha amurijiriin cha coitucueraneein nihanune coina caletoaailu. Nitohanihane saijjeein cha coitucueraneein nena rijjijeein nere bihanune, cha que nelaterihe cana ichoteraneein nihane coina coroso que ohalu Curisitone.

Curisitote, niicha ichana naine aina niicha coitucuhi ichaa Cana Coaunerae jaan ne.

¹⁸Nii coroso que ohalu Jesocurisitone que erenaate aonacure nii cha que nelatihei rijjijeein nii nitajeeuruhane coina nenacaauru coitucuhichuru. Nete laen cana rai jianacoon cacha mitaeraneen ne nii erena, jeelai Cana

Coaunera ichanohineein. ¹⁹Rai Quiricha Inoaensi cuhane:

“Itolere coitucuureraauru coitucunojoi itajeeinne,
nainaan ichaauruha nainanacaaurune jaan itajereunni,”
naain bialu Cana Coaunera.

²⁰Inae cha que nelatein nedaauruhi itolere coitucuureraauru aina cacha relaaureeraauru. Niheichu nelatein nedaauruhi, caa cana rai chauratane que nenacaauru itolere coitucuureraauru niha natiin. Satiin itolere coitucutoha nocoenacaaurute, leinjiin aaso rijjijeein ratiri Cana Coaunera.

²¹Cana Coauneraate niicha coitucui ichae, nabana nii niicha coitucui aina cuaain niicha tei ichaonaa coitucuhin nichotena nainecuruha nii coitucuhichurune coataa. Nitohanihane jaunte, rai nere letoae, satiin esenetaain jeriha cachane jianacoon ichaonaa nainihane coina. Nete, nii nere esenetaichuru, joaenreein nelatihei rijjijeein aonacuruhane niha natiin, esinae rauhijiriin jianacoon cacha mitaeraneen ne.

²²Nitohanihane jaunte, cojoelanaacojoi coana jerecure Joriocuru nichaaunne. Jana Curiecocuru, cha coitucuuruhane jaanu ariiriichure.

²³Nena canacaanu, jianacoon cacha mitaeranu que Cana Coaunera letono coroso que onaalu beebjihacaanu. Niite Joriocuru rai leijiin nererojoecanaaneein acaauru tee. Jana Jorione lanaala nenacaaurute, nechu joaenreein nelatihei rijjijeein aonacure. ²⁴Nete Cana Coaunera cotihanoichuru, Jorioneen, Curieconeen, naaonjoaain nihacachene niha natiin, nii letono Mesihasi Curisitote jeelai Cana Coaunera ichanohin ichaain, niicha coitucui coitucuhin nihane coitucuhacache. ²⁵Cana Coaunera beratenojoin, joaereen nelatihei rijjijeein coaraa

cachane niha natiinte, satiin cachaacha coitucui amurijiriin nelate. Chaen techu Cana Coanera icharatenohi, nelatelanaala coaraa cachane niha natiin, jataain cachaacha ichai amurijiriin, laraajiin mijiaineein nereein itolere bana. ²⁶Canejeraauru, coroatajajeeincha inara tabaauru cha coitucuera rijijieein neeichene saijieein, jitariin inara cotijiaain niha Cana Coanerane que nainaain ichaaoche. Nii ichoae tacaain techu coroatajajeeincha inara tabaauru nelateinneein nenacaauru cachaauru lauri caje neein, cocoinanacainein, naonjoainein neeichene saijieein jitariin inara rae Cana Coanera. Nii que nainaain ichaaoche. ²⁷Nitohaneein itolere que nainaa nocoetonacaauru necoeje chanunaa jerenacaunte, jaolecooruha nii nainanacaaurune jaancuru cachaauru janijiaa cotijiae Cana Coanera. Chaen techu nii leeochoaauru amurijiriin nelatenacaauru raelanaala, nii nelatelanaala acaauruhacha coaracuri cachaauru raain ne Cana Coanera, acaauru necoeje chanunaa jerenacaun. ²⁸Nitohaneeinte jerenohinelanaala, coiintenojoneein, nelatelanaala, naonjoaain cachaauruhacha coarai cotijiaain ranajaain ne Cana Coanera, nechu nii acaauruhacha itolere amurijiriin nelatiha nocoenacaauru que jaoleconaa jerenacaun. ²⁹Nitohaneein Cana Coanera acatiha nihacachene jaun, nainihaacache leeochoaauru amurijiriin nihacachene coarajihacachene. ³⁰Cana Coanerate raajenhane inara raain ne, rai Calaohi Jesocurisito aina neeichene coina. Chaen techu nii rai Calaohi Curisito coreniha chabana canaacha coitucuhi coitucuhin, coreniha osa caje mituhin, cha juaihoneein nena caje ichoteratenojoneein, jelai teein que banijiaain raotojoein nena coina

ichae Cana Coanera. ³¹Nitohanihane quete: “Caohachaai cana raajenhane canaacha ichai coreniha necohasitaacachene. Cana Curanaacha ichanojoiincha coroaeacachenete laen caohachae,” nae Cana Coanera Quiricha Inoaensi cuhane.

Coroso que atinanojoiin Curisito beratenojoiin

2 ¹Aonacuche canejeraauru. Inara rai Cana Coaneraacha ichaneni coitucueraelanaala nena que iriha uhanune bana coatihana inaraacha coitucunaa nainihe que irinaaunlu. ²Nii inara aina nihanune bana, coatihana leeochoa coacuhin que inara rai irihaaunlu, esinae rauhijiriin coroso que neein onaalua Jesocurisitohachane coacuhin que inara relaaunlu. ³Chaen nechu inara rene turuhanune nunuhenein, joanreein cacha chaque nelatihei rijijieein turuunlu. ⁴Niheichu Cana Coanera jerenohin que inara relaanune bana coatihana canu esenetaaichene jerenacaun nii aitocuruha nii itolere coitucuerane rijitiin ereein inara relahaunlu. Nena rai Suujue aina itolere ichana nainiha Cana Coaneraneein jaan aina cuaain inara que jererati-chaaune jaun nii aina esenetaaichelu. ⁵Leinjiin Cana Coaneraacha ichanenu esenetaain que jaecohichene coinane, nitohaneein inara relanajacoon, nabana suujua caje rocohin cachaauruhacha coitucunojoi que jaecohichene coataa.

Rai suujue aina cuaainte necoitucuerate Cana Coanera

⁶Nena laen inae acaauru suujua cuhane niicha esenetai aina iinacaauru rai jelai amuritoheriin canacaanu que Cana Coanera coitucueratenojoi que irihacaanu. Coatihana caa chauratane que nenacaauru cachaauruhacha coitucui

que nihei. Niheichu acaauru rai cocoainanacaaihuri nitajerai nenacaauru coitucunojoneein nenea que aitoahaacaanu. ⁷Acate caa cana rai chauratane coaunaane ajiniha, enene cana necaohachanu que niicha ichanenine que inae coausilu Cana Coaunera. Nii quene caa inara rai irihacaanu. ⁸Nii coitucueraelanaala nenea niicha ichanenu coausihalu Cana Coaunerane coitucurenihane jaunte, coroso que teein nii cana rai caohacha icharaannu que letono atinaaurelu. Coitucuuruhane jananihane, coatiha coroso que teein atinaaururiheilu caa chauratane que nenacaauru cocoainanacaihuri. ⁹Nete Quiricha Inoaensi cuhane:

“Cana Coaunera
belaichaauru rai,
chabana coaanojoinelanaala nenea
aonanojoinelanaala nenea,
naaonjoainuri ichaain
acaauru que banihateein rucujue.
Niheichu chuni,
‘Naaonjoanrichaain’ naain que
coaaura,”

naain beratihalune nainaane caina ichae Cana Coaunera. ¹⁰Nii niicha ichaneni, niicha coacuilute cana que coitucuerate, rai Suujue aina cuaain Cana Coaunera. Nii Cana Coaunera Suujuete, satiin niicha ichaneni coitucue, satiin suujua cuhane niicha coacuine maajejin.

¹¹Nihei chuni ita suujua coitucuna nainera. Leinjiin nii suujua cuhane nenea, rai suujuete naine cacha suujua coitucuhane. Nii rijijieein techu nene chuni Cana Coaunera Suujua coitucuera. Acaihaniji rai Suujue rai suujuaacha cuane nenaachate rai suujua coitucue. ¹²Coatiha canacaanu, caa Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru cachaauru rijijieein Moconajaera suuje rahaacaanu. Acaihaniji Cana Coaunera

Suujue raacaanu, aina cuaain jataain cana belaitohane jaun, cana rai niicha tei coitucunojoin aonaain coitucuhin nihacachene caina. ¹³Canacaanu relaa Cana Coaunera Suujue jaan quene aitocoaanu. Coatiha canacaanu suujua cuhane canacaanuhacha coacuhi que aitoahaacaanu. Nitohaneinna Cana Coaunera Suujue beratenojoi bihacaanu, Cana Coaunera Suujue coitucuhin nenacaauru rai.

¹⁴Nitohanihane jaunte, Cana Coaunera Suujue raenihane caina ichaonaa, nii Cana Coaunera Suujue jerenohi coitucuhin tonorana nainene, nii chaque nelatihei rijijieein aonaane jaun. Niheichu aonaane niha natiin coitucunaa nainihe, Cana Coaunera Suujue siriniane jaun. ¹⁵Nete laen Cana Coaunera Suujue siricha itolere coitucuhin coulurujuenaa nainereein. Nerinaain que tonaain que ereein aca coulurujuenaa nainera. ¹⁶Nitohanihane coinete, “Nihei chuni suujua cuhane Cana Coauneraacha coacui coitucuera. Niheichu chuni sujuatenaa nainera,” nae rai Quiricha Inoaensi cuhane. Nete laen cana, coaauca Jesocurisitone rijijieein coaaucaache.

**Canacaanune Cana Coaunera
letononeein ita amihaneon
coroatajaneraneein nihacaanu.**

3 ¹Canejeraauru, nii jauriaanejeein inara relaa uhanune bana, coatiha Cana Coaunera Suujue letono rijijieein inae ijiin ichaonacaauru cachaauru relaanune rijijieein inara relanaa nainihaanlu. Nii jaunna Cana Coaunera coitucuhichuru cachaauru rijijieein ichaohichene jaun, Cana Coaunera Suujue letono rijijieein inara relanaa naineneunlu. ²Nitohaneechene jaunte, caaintaelanaala inara relaanulune jana, tonoraelanaala

abaantana naineneeichelu. Niheichu enanetjoeein nihanatiin tonorana nainiheeiche. ³Aihuruha Cana Coaunera coitucuhichurune rijijieein enanetjoeein inara suujua coaraquichene jaunte, nii ita que necoelaain, ita que nererojoeaain, naajoaain neeiche, aihuruha satiin Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru cachaaurune rijijieein. ⁴“Canune Faboroacha ere tonoraan,” jana leeochoaauru “Canune Aforoacha ere tonoraan,” naain ereeichene jaunte, jaiti Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru cachaauru rijijieein ichaohichene jaun aitocoiche.

⁵Coatilha canu Faboro nichaaunne chanihaaun. Niheichu cha nihei Aforo netonai. Canacaanune raujiaain Cana Coaunera letononeein, inara aina niicha ichaneni coitucuerateraneein canacaanu letoaa Cana Coaunerane rijijieein, niicha icharatenohin icharaneein nihacaanu. ⁶Canune inara que Jesocurisito coitucuerateraneein neeun. Jana Aforote caohachaaain coitucuhichene coina que inara relaeraneein ne. Nete laen Cana Coaunera, nii aina cuaain chabana nitajenaachara ichaonaa teraneein ne inara rai.

⁷Nitohaniane jaun, nii inara que coitucueratera nichaaunne, nii inara relaera aina chanein nihaacaanu. Cana Coaunerate laen nii inara relaacaanune jaan aina ijiin ichaohichene coina icharaneein ne.

⁸Nitoaniane jaun, canu inara que nii Cana Coauneraacha ichai cotucueratera nichaaunne, nii que inara relaera aina jiniiquiin ita rijijiaanu. Nete laen nii inara que niicha ichaneni coitucueratihacaanune cainareein Cana Coaunera.

⁹Canacaanune Cana Coaunera letononeein canacaanu rai niicha tei amihanenaa que ita coroatajaneraneein nihacaanu. Inarate leinjiin ocoana aina

leinjiin loreri rijijieein neeiche Cana Coaunera rai. ¹⁰Jana canune, inara que amihanenaa nunuheteraneein neeun Cana Coaunera letononeein. Jana leeochoaurute, nii quiicha banesijiatei bucutejeeure. Nete, le cachanichaa-chene caohachaaain ichacaachene coaraain ichacaachene caohachae.

¹¹Nihei chuni nainiheii nii banesijia quiicha tenojoin coreein leeocho tenaa nainera. Nii banesijia canuhacha teite Jesocurisito ne. ¹²Nii rai banesijia quiicha temunojoin ichoaete nainera, coata coreti, ajeri coreti, enuha, elele, jjarana nujua, naajoain caje nainecurure loreri ichacuruhane. ¹³Nete, inae le cachanichaachene ichao cojuhin coaraa Cana Coaunerane cojoanonaa que turuhane bana, le cacha cachaauru amihaneon inanacaa cureein. Nii banate, usi tabaineein ureein nii cana ichanaa cojuhin coaraane coina. ¹⁴Chariji ichanaa teeinti mocohelanaala nii usi abaantae, nii icharate core raa cureein. ¹⁵Jana mocoha nii niicha ichainete, nitajiha cureein rai namihaneeo. Jana nii que amihaneite, nii usi caje nichotereein cha colane.

¹⁶Tana Cana Coaunera loreri neeichene jaun, inara suujue cuhane niha Cana Coaunera Suujuene coitucuhichene. ¹⁷Nii Cana Coaunera loreri neeichene jaunte, osa que inara saruhin baasonnein inara teraniane, Cana Coaunera loreri aasaeca aicheein. Niite aca itajiha cureein Cana Coaunera, acaihaniji rai loreri neeichene saijieein inara ichao asaecane coreniha. Inarate nii rai loreri neeiche.

¹⁸Coa inara raaje necoritaache Cana Coaunera coitucuhichuru rijijieein itolere coitucuha nocoetiin. Nitoanein neeichene, nii baiteein enacoauneein Cana Coaunera coitucuhin neechete, esinae rauhijiriin cha coitucueranein

neeiche. Nii banate laen esinae rauhijiriin cha coitucueraneein neriquicheein. ¹⁹Nii quete, “Nii itolere coitucutoha nocoeuruhane jaan aina raajenhane necoritaauruha que jaolecounacaaurune cointate ichae Cana Coaunera,” naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane. ²⁰Chaen techu coaiteen, “Nii itolere coitucutoha nocoenacaauru coaunojoite, nii cha que nelatenihane coitucue Cana Coaunera,” naain ne laenanohineein Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane. ²¹Nitohaniane jaun chunocoha cacha, joenreein namute cacha rijijieein ichaohane nainihe, raotojoein niha nocoetiin necohasitaane. Satiin itolere inaraacha lateite, inara rai teein ne Cana Coaunera. Aihana jaun, Cana Coauneraachate coroaena nainequiche, inara rai itolere teein nihane coreniha. ²²Canu, Aforo, cana rai chauratane, cana rai ichaonaa, caa ena nena, cabaiha neenihun, niichurute Cana Coaunera tenojoineein neeure inara rai. ²³Jana inarate Curisito rainequiche. Jana Curisitote Cana Coaunera raine.

Afosotooru amihaneeo.

4 ¹Cana Coaunera ichanohi coitucuheralanaala nena que Curisito letononeein rai cacha relaeraneein nihacaanune coitucuhichenete caohachae. ²Chaelai icharaanu que letononeein nihacanete, nii cana letoera suujua rijijiein nere tonoraain ichacaane caohachae, nere tonoraain nihacane coitucunaa nainiha nii cana letoerane caina. ³Nena laen baasoneein ichacaanne coitucueralanaala canu que ereein neeiche cocoaanacaaihuri ainane nihanatiin, cha que tonajeneun. Niheichu canu raajenhane nihanatiin baasoneein, caohachaaain,

naajoaain ichacaanne coitucunaa nainihaan. ⁴Nena, nii casuujua cuhane baaso ichaenihanune coaucaanne, canu baaso ichacaanne coitucunaa naineneun. Cana Coaunera laen, baaso ichaain, caohacha ichaain, naajoaanne coitucuhane cureein. ⁵Aihana jaun, “Acate baaso ichae,” naain leeochoaauru que erena nainiheiche acaauru ichao coitucueralanaala. Jauriaanejeein turuha cana Curuaanaane cohacuche. Acate laen nainereein, jitariin nii suujua cuhane acaauruhacha coacuhi, acaauruhacha ichai, naajoainuri coitucuhane. Nii banate caohachaaain icharaauru lecachaauru coroaereein Cana Coaunera.

⁶Canejeraauru, inara caohachanu quene caa inara rai Aforo, canu, naajoain nichaanune ichanohin que cuaain inara rai beeun, caje coauneein canacaanu ichanohi que coacuhin, rijijieein ichaquichene caina. Nabana Quiricha cuhane aithane edaa cuaain ichaquichene, nabana leeochoaauru amurijiriin cha coitucueraneein nena coacuhin, acaauru que jaolecohichene coataa. ⁷Chariji inara rai leeochoaauru amurijiriin neeichene jaannu teein ne. Chariji inaraacha sirii, Cana Coaunera tenojoinelanaala siriquiche. Tana Cana Coaunera, inara rai itolere tihane coitucuhichene. Nii saijieeinte inara raajenhane cha eruhera rijitiin inara necohasitaacha que neeiche.

⁸Nitohaneichene jaunte, itolere inaraacha jerei sirii, itolere cacha curuaanaa *rey* niha nocoetiin, canacaanu latiha nocoeteneeiche. Bajiaanachuhinti esinae rauhijiriin *rey* esineneein neneeiche, inara caje canacaanuhacha latei bajaain, inaraacha sirii sirichaneein nihacaanu canacaanu netonaine caina. ⁹Canacaanu afosotooru

nichaanune raite, jataain leeochoaauru amurijiriin necairichanaa coaraain ohacaanune coina ichara tocoaneein canacaanu te Cana Coaunera. Chaen nech, satiin anjeraauru, cachaauru, naaonjoainuri notaracae nihacaanu, nii cairichei coaraain.

¹⁰Curisito esenetaain niicha jerenohin tonoracaanune corenihane, aaso cha coitucuhi rijijieein nihacaanu. Jana inarate, itolere Curisitoacha jerenohin coitucutoha nocoetiin neeiche. Chaen techu, joaereein nelatihei rijijieein nihacaanune jana, inara itolere amurijiriin laraajia nocoetiin neeiche. Nitohaneechene jaunte, inara leeochoaauru aina jiniiquiin, canacaanu que jaolecohiche. Jana leeochoaurute, inara que suujua acatecure.

¹¹Enanetojoein mijitena, cocoiinina, cajione, naaonjoain que necairichaacaanune jianihacaanu. Nii canacaanu que jaolecooruhane ichoae tacaain techu, canacaanu que nererojoeacaure. Niheichu nii canacaanu nenaja niha natiin. ¹²Chaen nech cotaacaanu canacaanu bijiicha que amihanejeein. Canacaanu cotaicha raine, caohachaaain nihane coina irihacaanu. Chaen nech canacaanu rohecaauruhane niha natiin abaantaacaanu.

¹³Canacaanu rai baasoneei iriha cachanena, raotojoein tonoraacaanu. Nitohaneente caa cana rai chauratane que jaoleneein nena utoone rijijieein canacaanu coaraain, enanetojoein canacaanu que jaolecoore.

¹⁴Coatiha inara necoeje chanuha aitiin laenahaaun. Inara suujuatihane ichaaun. Inara belaihanu canu calaohi rijijieein neeichene jaun. ¹⁵Inara Jesocurisito ranojoneein neeichene relaeraneein neeuruha lechoonca oaraancaneein niha natiin, coatiha acaauru inara inacanihei. Canune laen

inara que, nii enene inaraacha esenetai Jesocurisito coitucueratein, nii osa caje nichotiha cachane jaan ichaonaa, naaonjoain beraneein inara inacaneein neeun. ¹⁶Nitohanihana jaunne inara rai aitoon, canu ichao rijijieein ichaohichene coina.

¹⁷Nii ichaohanune rijijieein ichaohichene coinane, nii Cana Curuaanaa coreniha cacalabi- casuujua rijijieein nena Timoteeo letoaaun. Acate Jesocurisito esenetaeraneein nihanune ichao rijijieein, Jesocurisito ranojoihunru rene turuhanune jaanru inara relaanune coaquichene coina inara rai bereein.

¹⁸Inara tabaaurute inae itolere coitucuha nocoetiin raotojoein neeure, inae inara rene nacoauneein tururichaaunine esenetaaurenihane jaun. ¹⁹Nena Cana Curuaanaa jerihane enanocoojoa inara rene bedaeniha ureeunni. Nii banane, nii itolere coitucutoha nocoenacaauru coareeunni, nii nelatecuruhane coaracaanne coina.

²⁰Coatiha erenaacha nihei Cana Coaunera Cojoanonaa. Acate canacaanu cocoinae, itolere ichana nainein, itolere rucuhena nainichaanune jaannu tein. ²¹Aihana jaun cha jeriquiche. Rauhijiriin inara casetecaa uhanunena jeriquiche. Ainihane jataain inara belain inara coaraa uhanunena jeriquiche.

Baasoneein ichoai sitaauche inara caje.

5 ¹Leinjiin nii inara jana nena, rai inaca comasai- nebaene siriha rai comasineeinne coitucuhanu. Nitohanein ichaonaate, jataain coasinacai ne. Nii Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru niha natiin, nitohanein ichaonaa nainecuruhi. ²Nii saijieeinte caohacha ichaa nocoetiin rachoo-

joeiche, bana nii baaso ichaquichene que coacuhin inaderaanaala. Aihana jaun inara jana nitohaneein ichaoa cachane sitaauche.

³Canu jaberoconeein inara aina nenihanune niha natiinne, canu sujua cuhane inara coaareeunni. Nii jaunna caa inara rai canu jaberoconeein netiin aitocooaanne rijitjoeein aitoon, canu Jesocurisito cocoainanohineein nii caatoonjoa tochaneein baaso ichara casetecaaichene coina.

⁴Ita taojiaaichenena canu suujua cuhane inara coreniha Cana Coaunera bajareeunni, caohachaain inaraacha ichaneni ichaquichene coina. Chaen techu Cana Curuaanaa Jesoso netonai ecu nicha ichana nainei letoareein, ecu inara aina nihane coina. ⁵Nii jana laen, nii baasoneein ichaonaa cacha teeuche Moconajaera rai, nitajihai rai jaberocone niha natiin, inae turuha Cana Curuaanaa Jesosone bana rai suujue nii caje nichotihane coina.

⁶Nitohaneein neeichene jaun, nainiheeiche caohacha ichaa nocoetiin ereeichene. Inarate, “Coaerai curu cuhane jorerera tihacanete enaacha coerae,” naa erenaane coitucuhiche. Charijieein teeinti nii jorerera lomohe nii coaerai, nii rijijieein techu inara ichao aasaeraneein ne nii inara jana nena baaso ichara cacha. ⁷Aihana jaun charijieein teeinti jorerera jaohin, jorerera colane faan jaure Fasocoa beseta bana quihuruhane coina. Nii rijijieein nii inara jana nena cacha baso jaoche, nabana rai nichao baaso aina inara ichao asaecane coataa. Curisitote, carenero sooruhane rijijieein Fasocoa bana cana coreniha sohin jaorelu, jianacoon nihacachene coina.

⁸Charijieein teeinti baaso ichara cojunacaneein niha jorerera jaun, Fasocoa beseta bana nii jorerera colane

ichanohi faan quihacache. Nii rijijieein techu nii jorerera colane ichanohin faan rijijieein, aihalu Jesocurisitone rijijieein, cana jana baaso sirilanaala ichaohacachene caohachae.

⁹Nii leeocho quiricha, inara rene canu letoanojoin cuhanena beeun inara rai, nabana namute quicha aina, leeocho ene aina, canaanaihunru aina, naaonjoaainunri aina niicha jerei ichana jerein nenacaauru raain neeichene coataa. Nii rijijieeinchu enecuru nihanaatiin namute ene aina, leeocho quicha aina, canaanainunru aina, naaonjoaainunri aina niicha jerei ichaai ichaonacaauru ranaa nainiheeiche.

¹⁰Coatiha nii Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru, namute quicha aina, leeocho ene aina, canaanaihunru aina, naaonjoaainunri aina niicha jerei ichana jerein nenacaauru caje amuhichene coina aitohaaun, Chunijiuin cuhichene niha natiin lanaenerichaa in baaso icharaaurune jaun. ¹¹Raujiaaine inara rai aitoon nabana nii Cana Coaunera coitucuhin neeuruhane saijieein, nii nejelau sinijeranelanaala nena aina ichaonacaauru, barionein ichaonacaauru, nii ichanohineein nena coauneraacha esenetaeraauru, casajeneitiin, ajetoriitiin, asijiauharitiin, naaonjoaain nenacaauru aina, “canejera,” naain acaauru rai ereein neeichene coataane aitoon. Jiaonriha Cana Coaunera coitucuha nocoetocuruhane saijieein nitohaneein ichaonacaauru aina nelaurihaain lenonequichene.

¹²⁻¹³Coatiha nii joaenreein Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru, baaso ichacuruhane niha natiin acaauru rai ereein rucuhena nainihaaun canu. Cana Coaunera telaen, nii baaso ichacuruhane coitucuhin, acaauru que niicha ichaneni coitucureein. Nete laen

inara nainequiche, nii cana rijijieein Cana Coaunera coitucuhin nenacaauru baaso ichacuruhane rucuhequichene caohachae. Aihana jaun, nii inara jana baasoneein ichaonaa cacha sitaauche.

Jiaonriha nejesinajeein inara rai niha chatohanai rucuhencaine Cana Coaunera coitucuelanaala nenea cocoinanacai rene cuhichene.

6¹Chunocoha inara rijijieein Cana Coaunera coitucuera, inara rai baaso ichaane jana colurujueana jeriquichene, nainihei nii Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru cocoinanacaihuri jaesiocuru rene coulurujueeichene. Raujiaainchate nainere Cana Coaunera coitucuerera bichauheneuru rai beeichene, caohachae acaauru coitucuhin rucuhacuruhane coina. ²Tana Cana Coaunera coitucuelanaala nenacaauru, baaso ichaain, caohacha ichaain, naaonjoaauruhane coitucuhin, rucuhericahaacheein Cana Coaunera coitucueraneeine coitucuhichene. Nitohaneein Cana Coaunera coitucuhichuru ichanohin coitucuhin rucuheneein nerichaacheeine saijieeinte, nii aansijiin laajoiri caaintaelanaala nenea rucuhena naineneeiche. ³Tana Cana Coaunera letonocuru, anjeraaurune maajeein baaso ichaain, caohacha ichaain, naaonjoaauruhane coitucuhin rucuhena nainerichaacheeine coitucuhichene. ⁴Aihana jaun chanuna jana chaen jaiti cau nenea ichaonaa que ichaohichene jana inara aina baaso ichaa inara rijijieein Cana Coaunera coitucuhene, nii Cana Coaunera coitucuerera rai chanelanaala nenacaauru joesiocuru rai coulurujueein naaonjoaainche. ⁵Nocoejequichene jaan nuquene caa aitoon inara rai. Tana inara Cana Coaunera coreniha ita nejera

nejesinaneeinne, ita rai baaso ichaain neeichene nihanatiin niha leinjiin inara jana rucuhena nainerane coitucuhichene. ⁶Chaen techu nii ita nejera nejesinajeein ita cotaachene, nirijieein jianena coacuelanaala cocoinanacaihuri- Cana Coaunera coitucuelanaala nenea rene amaain naaonjoaainche. ⁷Nitohaneinte, nejesinajeein ita rai aasaariin baaso ichaquichene coreniha ita coulurujueein jataain banejelanaala baaso ichaquiche. Chanuna baaso ichaain ita coulurujueichene ajiniha, baaso icharanihane abaantaeneeiche. Chanuna coaraain inara basijiaauruhane abaantana naineneeiche. ⁸Nete nii abaantana coacuelanaala, Cana Coaunera coitucuhera nejesinaneein ita basijiauhin naaonjoaainche.

⁹⁻¹⁰Tana nitohaneein necha aansaneein nenacaauru, Cana Coaunera Cojoanonaa que nenea nainecurenerichainne coitucuhichene. Nitohanihana jaun jiaonriha inara coritaauruha Cana Coaunera coitucuhichurune esenetaaichene. Coatiha Cana Coaunera Cojoanonaa que neeururinaain namute quicha aina, leeocha ene aina, canaanainunru aina, naaonjoaainunri aina niicha jerei ichana jereein nenacaauru, nii rijijieenchu enecuru nihanatiin namute ene aina, leeocha quicha aina, canaanainunru aina, naaonjoaainunri aina niicha jerei ichaai ichaonacaauru, namute cacha ichanohineein nenea coauneraniha niicha beuri belaichaauru, sinijeraocuruhane niha natiin leeocha ene aina ichaojeraquiin nenacaauru, namute quicha aina ichaonacaauru, asijiautooru, coriquiicha que coacuhin ichaonacaauru, ajetoriaacuru, namute cacha cairichaa casajenetiin ichaonacaauru, nii nechu namute cacha

cairichanaa jerenacaun baasoneein suujuateeureraauru, naaonjoainurine coitucuhichene. ¹¹Nii rijijieeinte nerejetocure inara tabaauru netonai. Nete inae enene nii caje couluuno-joineein jianacoon neeiche, Cana Coaunera cachaneein. Chaen techu, inae nii ujuaihoneein neeichene caje, inae Cana Curuaanaa Jesocurisito, Cana Coaunera Suujue, naaonjoainuri coreniha jianacoon neeiche.

Suujua letono ichana nainiheí cacha.

¹²Chaen techu, “Nainichaaun joaenreein quiiha jerei ichacaanne,” naain ereeiche. Esinae rauhijiriinte niqui aitocoiche, nete caohachaene satiin itolere joareeincha ichana jerichaane. Aihana jaun nainiheí cana jaberoco amuritoeratihaca nii canaacha ichai que ne. ¹³Esinae rauhijiriinte niqui, “Itolere lenonete coaunanojoi ne, que lenoneein ichaohanune coina. Nii rijijieein techu jatoroaain ne, canu suri jitariin canuhacha quii raane coina,” naain ereeiche. Nete inae ecu tihane bana, lenone, cana jaberoco, naaonjoain satonotereein Cana Coaunera.

Nii rijijieein techu cana sinijera ainaacha ichaohacachene coina cana coaunaain nelu Cana Coaunera. Coatihá joaenreein cana sinijerelana-naala nenacaauru aina canaacha jerei ichaai ichaonaa coina nihein.

Nii jaun nainihaacache joaenreein naosateein nihacachene. ¹⁴Nitohanihane jaunte, Aca jerihane rijijieein tonoraain nena, Cana Curuaanaa ichtatihá O cajene rijijieein cana ichtatihá cureein Cana Coaunera. ¹⁵Tana nii nitohanihana jaun, Curisito jaberoco niha inara jaberocone coitucuhichene. Aihana jaun nainiheí, Curisito jaberoco niha inara jaberocone jaun, leinjiin coriqui jeriha quicha aricha ene jaberoco rijijieein

inara jaberoco teeichene. Nitohaneein jerihane inara jaberoco tenaa nainiheiche. ¹⁶Tana leinjiin ene cojoaeloroe aina, niicha jerei ichaa cachane, inae ita jaberoco que jaberocoha cachane coitucuhichene. Cana Coaunera Quiricha cuhane techu, “Ene aina ita raain niha cachanete, jiniquiin ita jaberoco que jaberoconaá rijijieein ichaaorureein” naain ne laenanohineein. ¹⁷Nitohanihane jaunte Cana Coaunera coitucuhane, Cana Coaunera suujue aina suujue te cacha. ¹⁸Nitoanihane jaun leeocho ene jereein coaraain, aina inaraacha jerei ichana coaauquichene jelai caje amuuche tonoraelanaala, nii rai sinijerelanaala nena ene aina naosatelanaala. Leeocho osa que neosatiha cachane niha natiin, coatihá laen rai jaberoco aasaehai. Nii comasainelanaala nena ene aina niicha jerei ichaain niha cachanete laen, raajenihane rai jaberoco aasajein naosatiha ai. ¹⁹Tana inara jaberoco, Cana Coaunera tenojoin rai suujue nenaja nihane jaun, inara suujue cuhane ichaoha Cana Coaunera Suujuene coitucuhichene. Aihana jaun coatihá inara, inara raajenihane inara jaberoco eroraniheiche. ²⁰Cana Coaunera jataain coreein inara coreteen nihalune jaunte, acaihaniji raaichaneein neeiche. Aihana jaun naitoonjoan tonoraain niicha jerei ichaain neeichenete caohachae.

Nisinijerateein niha cachane que suujuatera

7 ¹Enane laen nii quiricha inaraacha letoai cuhane, canu caje inaraacha bajai bereeunni inara rai. Caohachariha niqui ene raelanaala niha quichane. ²Nete enaacha joareein ene aina niicha jerei ichana jeriha quichane jaun, le cacha cachaauru comasaihocane

caohachae. Nitohanihane jaunte, enecuru netonai niha natiin caohachae nelanajaain neeuruhane.

³Chaen techu jiniiquiin nii rai lana aina, ita ere tonoraain raotojoeiin jiniiquiin ita coiintelanaala neeuruhane caohachae. ⁴Coatiha nii ene inae lanaaocane raaje jaberoco eroranihei. Rai lanate rai jaberoco erora ne. Niheichu nii quicha niha natiin comasaihocane raaje jaberoco erora nihei. Rai comasaite rai jaberoco erora ne. ⁵Aihana jaun nainihei inara sinijera aina ita coiinteein neeichene. Cana Coaunera bajanaa jeriquichenete laen jiniiquiin cosinacaichene caina nainequiche inara sinijera rai been, ita suujua rijitoejin coacuhin ichaquichene caohachae. Nii baihate naineriquiche coaiteen jiniiquiin raotojoeiin inaraacha jerei ichaquichene caohachae, nabana inara amuritoha moconajaerane osa que nesarucuichene coataa.

⁶Coatiha inara letoahaaun necoansajiaichene caina. Niheichu nii coatiha, “Coa necoansajiaache” nahaan. ⁷Raujiaainchane niqiu canu rijijieein neeichene jereun. Nete Cana Coaunera tenojoinein nejelaunihacoaain ichaohacache, tabaauru leechanein, naonjoaain.

⁸Ene colane nenacaauru, autanaauru, naonjoainuri raine aitoon, nirijieein sinijeraaona coacuelanaala neeuruha canu rijijieeinne caina. ⁹Jana nichao berainaa nainecurenihane necoansajiauruhine. Nii amuritoeriinte caohachae sinijeraaocuruhane, nabana inacojoeiin necairichaauruhane coataa.

¹⁰Inae sinijera aina nenacaauru raine laen aitoon, casuujua letononein que airijiin, caa caitoonjoante Cana Curuaanaa aitoojoanne. Jiaonriha inae leesajeein nisinijeratein niha enene, nii rai lana jaonaa coacuhin nihane. ¹¹Jana

nii rai lana jaohin niha nii enene, jiaonriha nacoaunein leecha quicha ranaa coaucane. Chaen techu naine nacoaunein nii quicha niicha joai rai ereein, ajetein cainaa nii enene caohachae. Nii rijijieein techu rai comasai jaonaa nainene quicha netonai.

¹²Caa caitoonjoa caje cuaainna laen casuujua caje rocohin inara rai aitoreeunni. Coatiha laen Cana Curuaanaa aitoonjoan nihei. Chunocoa cana nejeraauru inae sinijeraquuin neein Cana Curuaanaa esenetaera nihane jana nii ene Cana Curuaanaa esenetaelanaala nena niha nii enene, ainaacha ichaonaa jeriha nii enene, nainihei nii ene jaoha nii cana nejerane. ¹³Jana ene, inae leeinjiin quicha aina nisinijeratein neein Cana Curuaanaa esenetaera nenihai nii rai lanane, ainaacha ichaonaa jeriha nii lanane, nainihei nii rai lana jaoha nii enene.

¹⁴Nitohanihane jaunte nii quicha, Cana Curuaanaa esenetaelanaala nena nii Cana Curuaanaa esenetaera ene que sinijeraquuin nihane jaun, Cana Coaunera que banijiaain ne. Jerichanejeen techu Cana Curuaanaa esenetaera ene, Cana Curuaanaa esenetaelanaala nena quicha que lanaaocane, inae acaentonai Cana Coaunera que banijiaain ne, nii Cana Curaanaa esenetaera que sinijeraaocane jaun. Nitohanein nenihane, coatiha Cana Coaunera que banijiaain neein neeururihei inara bereecuru. Nete Cana Coaunera que banijiaain nena bereenein neeuruhane jaun, jerichanejeen inara rijijieein Cana Coaunera cachaauru aina jiniiquin neeurureein.

¹⁵Aihana jaun nii ene, quicha, naonjoainuri Cana Curuaanaa esenetaelanaala nenacaauru, nii rai sinijera Cana Curaanaa esenetaera jaonaa jerihane jaohine. Nitohanihanete

nii ene cana nejera, nii quicha netonai cana nejeranihane, nii ujuaihonee-
ruhane caje jianacoon neeurureein.
Cana Coaunerate inara raain nelu,
raotojoein caohacha ichaonaa que
ichaohin neeichene coina. ¹⁶Tana ii lana
nihane jaun, ii coreniha ichoterateno-
joineein jianacoon nena nainerihanine
coitucuhine. Jana ii, lananeeine tana ii
coreniha ichoteratenojoineein jianacoon
nena nainerihani ii comasaine
coitucuhine.

¹⁷Atiin nainequichene rijijieein, inara
rai cha chaquichene jaanu teein nihalu
Cana Curuaanane rijijieein neein, nii
inara cotijiaain nihalu Cana Coaunerane
jana ichaohichelune rijijieein ichaaoche.
Caa inara rai aitocooaunne jaan quene,
satiin Cana Coaunera ranojoineein
nenacaauru rai aitoon. ¹⁸Aihana jaun
chuni jaberoco macohi cari molonojoin
nihane jana cotijiaain niha Cana
Coaunerane, jiaonriha molonojoin niha
rai jaberoco macohi carine suujihane.
Jana chunocoha jaberoco macohi
moloeratelanaala nihane jana cotijiaa
Cana Coaunerane, jiaonriha rai jaberoco
cari moloeratihane. ¹⁹Coatiba chaque
nelatihei, molonojoineein, molonojoine-
lanaala, naaonjoaan cache jaberoco
carine. Cana Coaunera aitoonjoan
tonoraain ichaohacanete nii amurijiriin
nelate.

²⁰Nitohanihane jaun satiin Cana
Coaunera cotihanohichurute naine, nii
cotijiaain nihalu Cana Coaunerane jana
ichaohalune rijijieein jerichanejeein
ichaohane caohachae. ²¹Aihana jaun
inara amute cache letononeein core
colane rai amihanejeein esclavo
neeichene jana inara cotijiaa Cana
Coaunerane, coa nii que tonajeein
nihache. Nete laen inae ena nii esclavo
neeine caje nichotena naineine,
raotojoein jianacoo nichoteeu. ²²Nii

rijijieeinte Cana Curuaanaa jerenohin
esenetaane coina cotihanohichuru
osaaonacaauru, inae enene rai nosa caje
jianacoon, Cana Curuaanaa letononeein
neure. Jerichanejeein techu nii
letononelanaala nenacaauru cotihanohi-
churu, enene Curisito letononeein rai
niicha jerei icharaneein rai esclavo
neein neure.

²³Cana Coaunerate jataain coreein
inara coreteein nelu. Aihana jaun
nainiheeiche inara amute cache
letononeein nena coaaquichene.

²⁴Aihana jaun canejeraauru, atiin
jerichanejeein nii cotihanohineein
neeichene bana ichaohichelune
rijijieein, inara ichao corenaa coacuela-
naala Cana Curuaanaacha jerei rijijieein
ichaaoche.

²⁵Nii necoansajiaeniha cachane que,
carai beniha Cana Curuaanaane jaunna
coitucuheneeun rauhijiriin. Nete aca
canu coroatajanihane aina cuaain, inara
rai rauhijiriin beun. ²⁶Caraita nii
nihane rijijieein, comasaihocane
comasaiquelanaala, lanaaocane,
lanaquelanaala, naaonjoaain neeuuha
enecuru aina jiniiquiin quichaaarune
caohachae, caa ena caaintati ichaonaa
que ichahocachene jaun. ²⁷Aihana jaun
comasaihoquichene jiaonriha
jaohichene. Niheichu inara comasai
colane neeichene jiaonrihachu
ariichene. ²⁸Nete necoansajiaain
neeichene naosatiha aineriquicheein.
Niheichu leinjiin ranua niha natiin
nelanajaane naosatiha aihei. Nete laen
necoansajiaain neeichene necairichaa
curiquicheein, nitohaneeeichenena niqui
jereneeun.

²⁹Canejeraauru, caa quene inara rai
erenaa jereun. Inae ichuunnejeeonriha
cana rai janonaa. Aihana jaun nii
sinijeraonacaauru, rai sinijera colane
nena rijijieein neeuruhine. ³⁰Jana nii

onaa coinaderaa nenacaauru, beseta que nena rijijieein rachoojoeuruhine. Jana nii beseta que nenacaauru onaa coinaderaa rijijieein inaderaauruhine. Itolere rucuhel sirichaauru, cha sirihei rijijieein neeuruhine. ³¹Jana caa cana rai chauratane que netiin raotojoeein necoriquijiaain itolere niicha latei siriin ichaonacaauru, cha sirihei rijijieein ichaauruhine, caa janana canaacha coarajehi saa curichainne jaun.

³²Leeocha que coacuhin neechene cajene niqúi inara rocohene rijitoejeun. Aiha sinijera colane nena, Cana Coauneraacha jerei que coacuhin nihane jaun. ³³Nete laen inae comasaiquii nena, Cana Coaunera que coaucane jianein, rai comasai rai caohachanuhacha que coacuhin ne.

³⁴Nitohaneente ita caje neleruhin neeure. Jerichanejeein techu enecuru lana colane nenacaauru, chaen chabana lanaque lanaala nenacaauru, naaonjoainuri Cana Coauneraacha jerei que coacuhin neeure, acaauru jaberocneein, acaauru suujuenein, naaonjoaain que banijiaain neeuruhane jaun. Jana lanaaonacaaurute, acaauru lana rai caohachanuhacha que coaacuhane jaun Cana Coauneraacha jerei que coaacurene.

³⁵Coatiha inara rai caohatiha aitoahaun. Nenacaeneinjian inara caohachanu quene aitoon, caohachaaín ichaohin Cana Curuaanaacha jerei ichajein ichaonaa nainequichene coina.

³⁶Chunocoha nii niicha jerei ene ranaa coauca inae ichauhena nihane jaunne, rai caohachaa nii coaucane tocohaneinne, nii niicha coacuhin rijijieein nii ene raaine. Coatiha naosatenaa nihei ene raain niha cachane. ³⁷Jana chunocoha nii cha que tonajelanaala jelai jinacoon netiin niicha jerei ichaane coina, rai suujua

cuhane sinijeraqueni hane coina coaucane, niite rai caohachanu que aicheein. ³⁸Jerichanejeein techu caohacha ichareein, nii niicha jerei raain nihane. Jana nirijieein sinijeraquelanaala nihanete, jelai amuritoheriin caohacha ichareein.

³⁹Inae lanaaocanete nii rai lanaacha sacunaa naine nii ene, oha nii rai lanane que tiaaajoaain. Jana inae oha nii rai lananete nainere chunocoha raain niha rai lananu quene caohachae, aihachu Cana Curuaana coitucuera quicha aina. ⁴⁰Nii amuritoheriinte niqúi nena naine raotojoeein, nacoauneein lanaquela-naala nihane. Caritoha canu suujua. Chaen nechú Cana Coaunera suujue siriin caa aitoon.

Ichanohineein nena choosi ecaanto rai tenojoin lenone

8 ¹Enane laen ichanohineein nena choosi ecaanto rai tenojoin lenone que erereunni inara rai. “Satiinte itolere coitucuhacache,” naain irihacache. Nete nii canaacha coitucui aina, inae leeochoaauru amurijiriin itolere coitucueraneein nena jerichaa-chene chaque nelatene. Jana laen Cana Coaunera Suujue jerihane rijijieein jiniiquiin nihacachenete caohachae.

²Aihane jaun chunocoha cha coitucueraneein nena coaucane, coatiha jitariin nii niicha coitucunaa jerei coitucurinaain. ³Nete laen Cana Coaunera belaaín niicha jerei ichaa cachane, nii belai cha coitucue Cana Coaunera.

⁴Ichanohineein nena choosi ecaanto rai tenojoin lenone quiha cachane niha natiin, cha ichana naineniha nii ichanohineein nena choosi ecaantone coitucuhacache raotojoeein. Nete laen ne, rauhijiriin leinjiin Cana Coaunera. ⁵Neuruha dedeeu, chauratane que,

naonjoain nii acaauru choosichuru. Tabaaaurute ichanohichurune. Arajiinte neeure nii acaauruhacha esenetai choosichuru. ⁶Nete laen cana rai ne leinjiin cana inaca Cana Coaunera-itolere Coaunera neein nenea. Chaen techu coreniha rai cachaneein nihacache. Nii rijjijeein techu, ne leinjiin Cana Curuaanaa Jesocurisito. Corenihate ne itolereeuru. Cana netonaite coreniha nihacache. ⁷Nete satiin Jesocurisito esenetaeraauru nii coitucuhin neeurenihane jaun, tabaauru jaiti enanetojoein nii choosi ecaanto ichanohineein nenea rai tenojoin que lenonecure, chaelai que nelatiha been. Jaiti nii acaauruhacha esenetai aina caohachaain ijiniha acaauru suujuane jaunte, jaiti aasaeriin nii choosi ecaanto esenetaauruha acaauru netonaina jaun, “Baasojecha ichacure,” naaure. ⁸Nete Cana Coaunera jerihana jaun, joareein lenonichaane niha natiin, chaachaene nii canaacha quii. Niheichu nii canaacha quii coreniha jeelai amuritoheriin caohachaain nenea nainihaacache. Niheichu quilanaala nihacachene nihanatiin, jeelai amurijiriin baasoneein nerihaacacheein. ⁹Nete inae inara ijiin neeichene jaun, leeochoauru jaiti ijilanaala nenacaauru saruhin, osa que acaauru nalutiaaichene jianequichene caohachae. ¹⁰Ii raotojoein coitucuhi natiin, nii ichanohin choosi rai tenojoin lenone quiche nelauriaainne jana, inara coaraain niha leeocho cana nejera ijilanaala nenaane, acaentonai nelauriaain nii ichanohin choosi belaiha tenojoin lenone quinaa nainere. jaiti caohachaain coitucuenihane jaun rai cocoaeraa nitohanei icharane saijjjein. ¹¹Nitohaneente jaiti caohachaain coitucuelanaala nenea cana nejera itajeratein neeiche, jaiti rai cocoaeraa

nii chosi rai tenojoin iniho que lenonihanene saijjjein, inae ii raotojoein coitucuhi natiin, notaracaae nii iniho que lenoneeine jaun, acaentonai coreniha ohin nihalu Curisitone saijjjein. ¹²Nitohanein cana nejeraauru caohachaain coitucuelanaala nenacaauru, niicha esenetai esenetaauruhane jana, acaauru rai bacohin neeinchene jaunte, inae Curisito que nejeratenanein, inara raaje osa que nesarucuiche. ¹³Aihana jaun lenone que cana nejera saruhin nihanu canune, caraite caohachare chabana iniho quilanaala nihanune, nabana osa que leeocho saruhin nihanune coataa.

Esinae rauhijiriin afosotoneein nihacane

9 ¹Canune laen cha ujuaihonelanaala jianacoon neeun. Chaen techu ne canu rai rauhi afosoto nichaanne jaun. Nii ichoae tacaainechu, Cana Curuaanaa Jesoso coaraaun. Inarate, canu amihaneoo caje ecoona neeiche, Cana Curuaanaa icharatenohineein. ²Tabaauru jerihane afosotonichaaunne esenetaain coaana jerecuruhi. Inarate laen afosotonichaaunne coitucuhiche. Nii Cana Curuaanaa esenetaaichene jaan caje coaaneente, canu esinae rauhijiriin acanichaaunne coitucuhiche inara. ³Caate, nii canu que erenacaauru tonoraanune jaan ne. ⁴Niha carai rauhi joaenreein lenone, conacai, naonjoainuri tera nihane, raain naonjoannune coina. ⁵Chaen nechu naineeun leinjiin ene Jesocurisito esenetaera que comasaihocaunne, aihuruha leeochoauru afosotooru, Cana Curuaanaa nejeraauru, chaen Fedoro, naonjoainurine rijjijeein. ⁶Canu, Berenabeen, naonjoinichaanune rai netonai te ne rauhi, canacaanuhacha latei teeuruha Cana Coaunera coitucuerane coina. ⁷Nihei chuni raajenhane

aiha soondarone rijijieein namihaneeo coreteein nei. Niheichu chuni temule temuhane inae nihane bana quilanaala nei. Niheichu chunei, carenero beraihane rai nitaari niicha rocoi coelanaala nei. ⁸Jiaonriha cache suujue caje nenea niha caa erenaa beeichene. Moisesa aitoonjoan netonaite jerichane-tojoeein be. ⁹Jerichanejeein techu rauhi rai quiricha cuhane, “Jiaonriha rojoene jaera *buey* ujuae conaauquichene,” naain ne laenanohineein. Niheichu coatiha *buey* que coaucane jaun aitoi Cana Coaunera. ¹⁰Cana quete aite canaacha que coaucane jaun. Cana corenihate laenanohineein nelu nii rauhi siricha quiricha. Aihana jaunte nii rai nucuhe rojoera aina, nii atane retuurera netonai ita rijijieein inae taojiana que turuhane jana, acaauru netonai leruhin raauruhane coina ichacure. ¹¹Canacaanune mainajeriin inara coreniha amihanihacaanu, Cana Coaunera coitucunaa nainequichene coina. Aihana jaun coatiha baasonerihei coreniha canacaanu coroatajanequiche canacaanuhacha latei quene. ¹²Coaracuche nachuhinti leeochoaauru acaauru coroatajaneein neeichene jerecuruhane, cha caaunna canacaanu coroatajanequichene jerenerichaanu canacaanu netonai.

Nene jaiti chabana jerenihacaanu. Raujiaainchane abaantajeein nihacaanu, nabana Curisito que erenaa rohecaacaanune coataa. ¹³Inarate raotojoeein coitucuhiche, satiin Teenforo asaa amihanenacaauru, nii Teenforo asaa nenea que ichaaoruhane. Nitohaneente, nii iniho mocooruhane jaan coaraneein nenacaauru, nii iniho Cana Coaunera rai niicha teeuri caute que lenoneein ichaaore. ¹⁴Nii rijijieein techu aitelu Cana Curuaanaa, nii niicha jerenohi que cache relaera, nii namihaneeochoa que

ichaoane coina. ¹⁵Nene chabana nitohanai ichana jereneeun. Niheichu coatiha carai cha teeichene coina caa aitiin laenahaau. Jataaine raotojoeein neeun, cha teneeiche canu raine jana inara relaanune jaun. Nii colane raotiin nenea naininaaun. ¹⁶Coatiba carai coretera coina cache relahaau nii jianacoon cache mitaera que. Jataain carai caohacha nihana jaunna, chatohaneein niha natin, cache relareeunni. Cairichaaajoarichaaun cache relaeinhanune. ¹⁷Nii nitohanihane jaunte, canu raajenihane cache relaanune, inae carai cainanojoeein ne. Jana coiintihanune saijieein ichacaannena jerichanejeein caletooa Cana Coaunerane jaan ichareeunni. ¹⁸Aihana jaunne, nii carai cainaane jaan aina, jataain raotojoeein core bajaelanaala cache relaaun. Nii canu rai rauhi tonoraelanaala, core bajaelanaa cache relaanune jaaunna, caa aitoon. ¹⁹Coatiba niqui nii chuni rai cha icharaneein ninaaun, nena satiin rai niicha jerei icharaneein neeun, nainichaaunne jeoneein Curisito rai cachaauru tenaa nainichaaunne coina. ²⁰Nii jaunna Joriocuru aina nihanune acaauru rijijieein neeun, esenetaauruhane reeintiaain. Esenetaauruhane coinane, nii Moisesa aitoonjoa rijijieein ichaonacaauru cachaauru rijijieein canuhetonai neeun, nii Moisesa aitoonjoan rijijieein nenea nainenihanune saijieein. ²¹Jerichanejeein nechu Moisesa aitoonjoan tonoraelanaala nenacaauru que coitucueratena jerenacaau, acaauru jana turuhanune acaauru rijijieein neeun. Cana Coaunera aitoonjoan rijijieeina ichaaon, inae Curisito aitoonjoan tonoraain rijijieein ichaonune jaun. Nii saijieeina nii acaauru rijijieein neeun. ²²Nii jaiti ijii lanaala nenacaauru rene turuhanunena, acaauru ichao rijijieein ichaaon,

coitucunaa nainecuruha acaauru netonoaine coina. Satiin rijijieeinchane neeun, tabaauru ichoteratchaanne jianacoon nena nainecuruhane coina. ²³Satiin caa caitoonjoaaurune ichaun jianacoon cana mitaera coreniha, ecu nena nainichaaunne coina.

²⁴Inarate coitucuhiche, jiniquiin soronacaauru satiin sorooruhane niha natiin, leinjiincha rai core raane coitucuhiche. Aihana jaun inara netonai sorohichenete ne, nii aihuruhane rijijieein rai core raaichene coina.

²⁵Nocoatijianacaaurute inae leeocho aina nocoatijiana jerecuruhane, chatohaneein acaauru jaberoco tenaa nainera que necohalajiiin neruujueeure. Aiha leeinjiin ajaena jujuhina enaicha ohina inaeraneein nena caje nena comai que coretenajaera coina. Jana canate necairichaecaache coreniha chabana ohina charanejeein nena raacachene coina. ²⁶Aihana jaun coatiha canu joereein coitucuhelanaala sorohoaun. Niheichu coatiha joereein sonacaanne faoracahaun. ²⁷Nitohanihana jaunna caraajeniha cajabereeo cairichaaun, casuujua tonorana nainichaaunne coina. Nabana leeochoaauru relaeraneein nihanune saijieein, cha colane baasoneein nedaanune coataa.

Cana Coaunera nelanaala nena choosi ecaanto belaihuruhane coataate, sujuatenajae Faboro.

10 ¹Canejeraauru, jiaonriha acaauru conaca dede sacarine jana, satiin jana cuhin, Cucuana Lanajai jera jaaoruhalu, cana foerateracurune baitequichene. ²Nitohaneein nii Moisesa aina nii dede sacari que amaeraain cucuana jera jaaoreraaurute ita rijijieein ichaorelu. ³Jerichanejeein techu, satiin jiniiquiin Cana Coaunera tenojoi lenone

que lenoneein ⁴cuuruhane corihanune que Cana Coaunera tenojoin ajeri caje nalunaa acau que netonai cocohin cuuruhane jaun, jerichanetojoeein Cana Coaunera tenojoin acau que cocohin neeurelu. Nii ajeri, acaauru corihaneeraanu que Cana Coaunera tenojointe Curisito nelu. ⁵Nete nitohaneein acaauru coroatajaniha Cana Coaunerane saijieein niicha rautaai ichacuruhane jaun, cache areroo neleruhin amurijiriin ihacoaarelu.

⁶Nitohaneente nabana cana netonai rai baaso ichana coauna coataa, nii que nainaan ichaonaa jaan nuque nitohaneein ichaelu Cana Coaunera. ⁷Nitohanihana jaun, jiaonriha Cana Coaunera aina iriha niha Moisesane tonohanau nii acaauruahacha ichai choosi ecaanto coroaecuruhalune rijijieein inara netonai ecaanto coroaquichene. “Satiin nelauriaain lenoneein cocooruhane baihate, satiin nimichuhuin rachoojoeure,” naalu Cana Coaunera Quiricha Inoansi cuhanene rijijieeinte aihure. ⁸Aihana jaun niheichu nainihaacache aihuruhalune tocokanein nejelau ene dadaain nihacachene. Nitohaneeuruhane corenihate coroatachoonca nichata oaraancaain oorelu lejiichoo cuhane. ⁹Jiaonrihachu inara casetecaa Curisitone coujuha chatonaain baasoneein que ereein neeichene. Tabaauru nitohaneein baasoneein erenacaaurute acano balanojoeein ohacoaarelu. ¹⁰Nii rijijieeinchu inara netonai baasoneein Cana Coaunera que erenaa nainiheiche, tabaauru Cana Coaunera que baasoneein ereeuruhane jaun cache atinaera aanjera letoaa Cana Coaunerane jaun, atinanaacane rijijieein inara atinaeratihane coataa. ¹¹Nitohaneein jetaote cana foerateracuru casetecaeratelu Cana Coaunera, nii caje

nainaan ichaonaa coina. Chaen techu cana satiin enene ichaohacachene rai nii beeraanu que Cana Coaunera Quiricha Inoaensi cuhane laenanohineein ne. ¹²Nitohanihane jaun chunocoha baaso ichana coacuelanaala, jeriha Cana Coaunerane rijijieein satono que tiaain nena jerihane, caohachaa inecohalajiiin neeine. ¹³Nete inara jaiti chabana cacha nefesinaneein abaantanacainelanaala, inara coujera coaraeneiche. Aihana jaun Cana Coauneraacha que jaecoochete inara beraaine, nabana inara cairichaa inara nainatijihane, jataain abaantanacaelanaala nena que cairichanojoinequichene coataa. Nii banate inae niha baasoneein inara teranune jana, caje inara ichoterate-rein, abaatana nainequichene coina, Cana Coaunera. ¹⁴Aihana jaun canejeraauru, jiaoriha Cana Coaunera nelanaala nena choosi ecaanto coroaerauru aina cuhin coroaequichene. ¹⁵Inarate caa inara rai caitoonjoan coitucuhiche. Nii jaunte baasoneein aitenihanune caohachaa in aitocooaunne coitucunaa nainequiche. ¹⁶Nitohanihane jaunte Cana Coaunera corojeein satiin cana ichao coreniha orichaa inae rai neein rai coichana niha beein Cana Curuanaacha coi, rai coco bino cohacachene, nii rai coichana aina cuaain coichana que coichanaquiiin nena rijijieein nihacache. Nii rijijieein techu nii jaberoco niha beein niicha taturii faan quihacachene, inae rai jaberoco aina cuaain aina ita jaberoco que jaberoco naa rijijieein nihacache. ¹⁷Charijieein teeinti arajiiin nihacachene nihanatiin, satiin nii leinjiin faan quihacache, nii rijijieein techu leinjiin jaberoco que jaberoco naa rijijieein nihacache. ¹⁸Coaracuche nachuhinti cana foerateracuru inoaensihuru Isarailitacuru, Cana Coaunera rai niicha

mocoori iniho quihuruhane, acauru raajenhane tera rijijieein saain que lenonecuruhane. ¹⁹Coatiha chaque nelatiha Cana Coaunera coitucuhichuru chosine jaun aitoaun, niheichu rai niicha mocoori iniho leeocho iniho amurijiriin nihane jaun aitoaun. Acate joaenreein leeocho iniho rijijieein ne. ²⁰Cana Coaunera coitucuelanaala nenacauru, acauru chosi rai lenonecuru mocooruhane, moconajaera rai ichacure. Nitohanihane jaun coatihai nii moconajaera aina enohichene jerihaaun. ²¹Aihana jaun nainiheeiche nii Cana Curuanaa que banijiaain nena, rai coco bino cohichene baiha, nii moconajaera coroaeca acauru chosi rai niicha ichacuri iniho quihane nenacauru aina nena nainiheeiche. Niheichu nii Cana Curuanaacha tei bino cohichene baiha nainiheeiche, moconajaera coroaeca coconacauru aina cocoin naaonjoaichene. ²²Chasiina Cana Curuanaa baijiaeraanu tocohanein, jianein leeocho sacurichaache cana casetecaane abaantanaa nainerichaachene coalanaala.

Leeochaaururuhacha coacuhi que suujua acatein niha Jesocurisito ranojoine

²³“Chunite nainere joareein niicha jerei ichaane” naaiche niqii. Esinae rauhijiriinte aitocohiche. Nete caohachaene itolere bana joareeincha ichacaane. Chunite niqii esinae naine niicha jerei ichaane. Nete tabaauru joareeincha ichana jerichaane, coatiha cana coroatajanihei nii canaacha ichai Cana Coaunera jerenohin ichacaane coina. ²⁴Nitohanihana jaun caohachaa cana rai caohachanuhacha ichacaane, satiin rai caohachanu ichacaanete caohachae. ²⁵Inara rai teraa joaenreein iniho ne, inae coitucuhichene jaun

bajaelanaala que lenonecuche, ²⁶satiin caa cana rai chauratane aina que nenacaauru, Cana Curuanaa rai nihana jaun. ²⁷Chunocoha esenetaerelanaala nena inara cotihaca lenonequichene coinane jana, cunaa jeriquichene inae coitucuhichene jaun, bajaelanaala inara rai niicha teeuri que lenonecuche. ²⁸Nii lenonequichene coina, inara cotihacuhane jana, chunocoha inara rai, “Caa inihote leinjiin nacanaan choosi rai moconojoine” naain bihane jiaonriha quiichene. Chaen inae raotojoein coitucuhichene jaun, nabana nii inara rai bera cairichaaichene coataa. ²⁹⁻³⁰Tabaaurute, “Chanuna nainichaaun joaereen lenonichaaunne saijieein caohatere nejelau cacha, itolere bana ‘Nariha Cana Coaunera’ naanu lenonichaaunne naineeinne saijieein, chasiinna canu que ereeurure,” naaurureen. ³¹Nitohanihane jaan caje coauneente, lenoneein, acau cohin, cha ichaain, naonjoaichene Cana Coaunera rai caohachanu que ichaquichene caohachae. ³²Jiaonriha baaso ichaain leeochoaauru relaain neeichene, niheichu nii Joriocuru rai niha natiin, niheichu Jorioniheichuru rai niha natiin, niheichu Cana Coaunera cachaneen nenacaauru rai niha natiin ichana nainiheeiche. ³³Canune laen satiinchu rai caohachanu ichana jereun, canu raaicha caohachanu coacuhelanaala, acaauru netonai nichotenaa nainecuruhane coina.

11 ¹Caa canuhacha ichai rijijieein cha ichaain neeuche. Charijieein teeinti, cha ichaain nihalu Curisitone rijijieein cha ichaain neun, nii rijijieein.

Inara aina netaojianacaauru enecuru rai

²Jataaine inara corojeeun, itolere bana canu coacuhin inara relaanune

jaan tonoraain neeichene coreniha.

³Nena laen Curisito satiin quicha nichaachene couturi nihane jana, rai comasai couturi niha satiin quichane rijijieein, Curisito couturi niha Cana Coaunerane coitucuhichene jereun. ⁴Nitohanihana jaunte, leinjiin quicha, couturi conajaain Cana Coaunera bajaain, Cana Coaunera ere been naonjoaanne niha natiin rai couturiji conaaca, rai couturi niha Curisitone saijieeinna jaun, nii letoaa rai couturi Curisitone tonoraenihana jaun aicheein. ⁵Jana enete laen naine couturiji conajaain, Cana Coaunera bajaain, Cana Coaunera ere been naonjoaanne caohachae. Jana couturiji conajaelanaala aihanete, rai couturineein nena rai lana tonoraenihane jaun aicheein, loraecaain jaonjoiniha rai couturiji jaun aihane rijijieein. ⁶Nitohanihane jaun leinjiin ene, rai couturiji conajae-nihanete caohachare rai couturiji loraecaain joeratihane. Jana nii couturiji joeratiha loraecaainne coejihana nii enene, rai couturiji conaamiin. ⁷Jana quicha laen nainihei rai couturiji conaacane, Cana Coaunera rijijieein neein, rai cacha neein nihane coaratihane coina. Enete laen lana que suujua acatihane coaratiha rai couturi conaacane caohachae. ⁸Ene caje nena neniha quicha jaberocone jana, quicha jaberoco caje nena niha ene jaberocona jaunte nitoha ne. ⁹Coatiha ene ichao coreniha necoanaain niheilu quicha. Jana enete laen, quicha ichao coreniha necoanaain nelu. ¹⁰Nitohanihana jaunte anjeraauru naonjoainuri coreniha, nii cojunacaniha rai couturiji conaaca enene caohachae. ¹¹Jana Cana Curaanaa Jesocurisito coitucuhin esenetaera nichaachene raite laen, ene colane ichaonaa nainenere quicha, jana ene netonai quicha colane ichaonaa

nainihe. ¹²Nitohanihane jaunte, esinae rauhijiriin quicha caje necoauanaain nena niha enene rijijieein, quicha netonai ene caje nejanoaain ne, nitohaneein jeriha Cana Coaunerane jaun. ¹³Caohachaana inara rai couturiji conajaelanaala Cana Coaunera bajaa enene. ¹⁴Nitohaneein niha cana necoaaunane jaan caje coauneente, necoejena ne leinjiin quicha rai couturiji fojiaane. ¹⁵Nete laen enecuru, nelatecuruhane coujunaca nihane jaun, rai coturiji fojiaauruhane caohachae, nii coina tenojoi niha acaauru couturine jaun. ¹⁶Chunocoha caa aitocooaunne jaan que tonaain erena jerihane, Cana Coaunera ranojoihunru aina jiniiquiin leecha ichaonaa coitucuenihacachene coitucuhin aitoimiin.

Baasoneein Cana Curuaanaa que banijiaain lenone que lenonecuruhane

¹⁷Caa, que jauhecaain canuhacha laenai cuhane laen, inara coroaena naininaaun, netaojiaaiche inara caohachanu quene niha natiin, baaso ichaquichene coreniha. ¹⁸Jauriaanejeeinte canu rai beurelu, Cana Coaunera coroaquichene coina netaojiaaichene, ita caje neleruhin netaojiaaichene que aitiin. Nii jaunna acaauru aitoonjoa tabaauru esenetaaun esinae aitocuruhane jaun. ¹⁹Nii ita caje nelerujuacoaain netaojiaaichenete ichaquiche, le nelerucuru coaraauru esinaen rauhijiriin Cana Coaunera sacueraneein neeichene coarateeichene coina. ²⁰Nii nelerujuacoaain netaojiaaichene jaun, Cana Curuaanaa que banijiaain nena lenone que lenonequichene niha natiin, coatiha jeriha Cana Curuaanaane rijijieein ichaeneechene jaun, que banijiaain nena lenone que lenoneriheeicheein. ²¹Nii lenonequichene rai neeichene jana, tabaauru inae

lenonihane jana, tabaauru mijitenaana neeure, jana nitonohana leeochoaauru ajeein naaonjoaane jaunte, baaso ichaquiche. ²²Chanuna leeochoaauru sinaa jereneechene, inara loreri asaaecha lenonelanaala, Cana Coaunera cachaauru que jaolecohin, cha colane nenacaauru necoeje chanuhin naaonjoaainche. Chasiina nitohaneinchene inara coroaena nainereun. Inara coroaena naininaaun nitohaneein neeichene jaun.

Cana Curuaanaa que banijiaain nena lenone.

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³Canune laen Cana Curuaanaa caje, caa inara relaanune jaan raain neeunlu. Nii coulurujuenojoin nihane cojoanotiin cuhanete faan mucuhin teberiaain, “Nariha Cana Coaunera” naane baiha, ²⁴cataaun tacaain nii faan tatuhin, “Caa faante inara coreniha quicha tei canu jaberoco ne. Caa ena ichacaunne rijijieein ichacuche canu coacuhin,” naelu Cana Curuaanaa Jesoso. ²⁵Jerichanejeein techu inae nainaaain nii faan que lenonihane baiha, bino mucuhin teberihaain, “Caa binote ena nena Cana Coauneraacha tei rai rauhii coujunaca cacoichana ne. Aihana jaun caa ena ichacaunne rijijieein ichacuche canu coacuhin,” naelu Cana Curuaanaa. ²⁶Nitohanihane jaun nacoaaunnein turuha Cana Curuaanaane que tiaaajoaain ohalune beeichene raite ne, nii lenone que lenonequichene nainein, chaen nii acau niicha cohi coohichene nainein.

Cana Curuaanaa lenone que lenoniha cachane.

²⁷Nitohanihane jaunte chunocoha nii bino, nii lenone, naaonjoain que lenonihane, jeriha Cana Curuaanaane

tochanelanaala ichaane, Cana Curuaanaa jaberoco rai coichana naaonjoain sarue osa que nii ichara. ²⁸Aihana jaunte nii lenone que lenoneein, nii bino cohin, naaonjoanne ajiniha, jaurianejeein rai suujua coaraa cachane caohachae. ²⁹Jaurihanejeein suujua coarii amuneein, “Naaonjoane jaunte caa Cana Curuaanaa jaberocone. Naaonjoane jaunte caa Cana Curuaanaa coichanaane,” naain coitucuhera amuneein que bino cohin, lenonihanete, raaje rai jaberoco casetecaa aicheein. ³⁰Nitohanihane jaunte inara tabaauru cunaiteein, aterojoeriin, tabaauru oore. ³¹Caoha-chaain cana suujua coaraain nihacachene jana nihane, coatiha cana casetecarihei Cana Curuaanaa. ³²Cana casetecaane niha natiinte, raujiaain nacoauneein baaso ichaelanaala, jeelai amuritoheriin caohacha ichana que nerelana coina cana casetecae. Coatiha nii coitucuruhi casetacaane tocoha-neein nitajenaa coina cana casetecai Cana Curuaanaa. ³³Nitohanihane jaan caje coauneein, ita taojiaaiche Cana Curuaanaa lenone que lenonequichene coinane, ita jiniichaain lenonecuche. ³⁴Jana chunocoha mijitena caun leeochoaauru ajiniha lenonena jerihane, nenajaun lenonemiin, nitohaneein baasoneein ichacuruhane coreniha inara casetecaa Cana Curuaanaa ne coataa. Nitohaneein neeichenete caohachaera canejeraaauru. Inae inara coraa uhanune banane, inara rai leeochoa rucuhencai rucuhereunni.

Niicha nainei ichaa cachane jaanu tiha Cana Coaunera Suujuene.

12 ¹Canejeraaauru, niicha nainei ichaa cachane jaanu tiha Cana Coaunera Suujuene coitucuhichenena jereun. ²Inarate jaiti Cana Curuaanaa

coitucuhin esenetaeneeichene bana, nii chosi ecaanto ichanohineein nena rene inara amaauruhane, aiha maosane rijijieein curejetocohichene coitucuhiche raotojoein. ³Nitohanihane jaunte inae enene chuni, “Nechu aansainein ichaonaa Jesoso,” naain erenaa nainene, inae enene Cana Coaunera Suujue letononeein irihane. Nii coitucuhin ichaohichenena jereun. Chaen nihei chuni, “Jesosote Curuaanaa ne,” naain erenaa nainihei cacha, Cana Coaunera suujue letononeein erenihane. ⁴Araai lauriin cha ichana nainihane jaannute ranaa naine cacha, Cana Coaunera tenojoineein. Nete laen nii tera, jeelai Cana Coaunera Suujueneein leinjiincha ne. ⁵Niha araai lauriin rai nelateein nihacane jaanu, cana que jeelai Curuaanaa icharatenojoineein. ⁶Jerichanejeein techu araai lauriin ne nelateein cha ichana nainiha cachane jaannu. Nete araai lauriin nihane nihanatii nii jeelai Cana Coaunera caje satiin unaaneein ne. ⁷Cana Coaunerate aina nihacachene coitucuhacachene jaa te rai cachanein neinichaachene rai, nii aina raotojoein nihacachene coina. ⁸Rai Suujue aina cuaainte, le cachaauru tabaauru rai coitucuhin erenaa nainecuruhane jaannu te Cana Coaunera. Jerichanejeein techu jataain itolereenein cha coitucuhin neeuruha cachaaurune jaanu teein ne, nii jeelai Cana Coaunera. ⁹Tabaaurute esenetaa-uruhane jaannu rae, jeelai Cana Coaunera Suujue tenojoineein. Tabaaurute, nelateein cunaiteenaa rautaane jaannu rae. ¹⁰Tabaaurute cojoelanaa-cojai ichaain nelatihane jaannu rae. Jana tabaaurute, Cana Coaunera caje unaa erenaa bihane coina, nelatihane jaannu rae. Tabaauru te, Moconajaera suujue ichanohin aina Cana Coaunera suujue ichanohin coitucuhane jaanu rae.

Tabaauru raitte, leeocho erena cuhane erena nainecuruhane jaannu te. Chaen techu, tabaauru rai nii leeocho erena cuhane ereeruhane jaan aonaain benaa nainiha leeochoane jaannu te. ¹¹Satiin niichurute te, tenaa jerihane jaanru rai, nii jeelai Cana Coaunera Suujue; janiijiin niicha rai cachaauru rai.

Araaichaache niqui nete leinjiin que jaberocoana rijijieein nihacache.

¹²Cacha nichaachene jaberocote, araai lauriin neleruhane niha natiin, jeelai cana jaberoconeein netiin ai. Nii rijijieeinte satiin nihacache araai laurii caje nihacachene nihanatiin Jesocurisito cachaneein neinichaachene. ¹³Nii rijijieein techu satiin cana, Joriocuru, Jorioniheichuru, letononeein nenacaauru, letononelanaala nenacaauru, naaonjoainuri aina jiniiquiin coujunacatenohineein nihacache, leinjiin jaberoco que jaberocohin nena rijijieein nihacache, Cana Coaunera Suujue ichanaaneein. Nii rijijieein techu nii jeelai Cana Coaunera suujue caje ocoona que satiin cocohin nihacache. ¹⁴Coatiha le turijieeincha nihei cana jaberoco, araai lauriinte ne cana jaberoco nelerucuru. ¹⁵Nii nitohanihana jaun cana tija, “Cacha biji nenihanune jaun coatiha cacha jaberoco nihaaun,” naane, coatiha cacha jaberoco neein nihane jianerihei. ¹⁶Cana uricho netonain, “Chanuna nota neneeun,” naain irihane, coatiha cana jaberoco que nihane jianerihei. ¹⁷Satiin cana jaberoco cana nota nejesina nihane, coatiha cha aonaain ichaonaa nainerihaacache. Satiin cana jaberoco cana uricho nihane, chaelai juuno aohanna nainerihaacache. ¹⁸Nete lauri lauri cana jaberocoora coaunaain rai caohachaain inanacaane jaan jeeloncuru teein coaunaelu Cana Coaunera. ¹⁹Le

turijieeincha ijabereeonu niha cana jaberoco, rai neleru colanene coatiha nerihe cana jaberoco esine. ²⁰Nitohanihane jaunte araai turiiin neleruha cana jaberocone niha natiin, rauhijiriin leinji cana jaberoco. ²¹Nii nitohanihane jaan caje coauneein, cana nota nainihe cana biji que, “Latinaaun,” nanaa nainihe. Niheichu cana couturi niha natiin cana tija que, “Latinaaun,” nanaa nainihe. ²²Nete nii nelatihei rijijieein canaacha coarai cana jaberoco-jataain nelateineein ne. ²³Nii cana jaberoco leeochoaauru fautaain canaacha colalajiite cajionetein sirichaache. Jana nii cana jaberoco, coanojoinelanaala nenaate, jeelai amuritoheriin cajionetein sirichaache coara coataa, ²⁴nii cacha notaracaae nena sirichaachene amurijiriin. Cana Coaunerate, nitohaneein cana jaberoco coauna, nii coaraelanaala canaacha sirii amurijiriin nii cacha notaracaae nena belaa, caohatiin beraain sirichaachene coina. ²⁵Nabana jeelai jaberoco neein nihane saijieein, rai jaberoco nelerucuru leeochoanein coaraelanaala, rai nelatena nainihane coina. ²⁶Nii nitoanihane jaunte, chatohanein necunaitaa le turijieein cana jaberocone niha natiin, saain cana jaberoco necairichae leinjiin coreniha. Nitohanihane jaunte, cha latein niha cana jaberoco nelerune jana, rai teraa nii niicha lateine, satiin cana jaberoco rachoojoe. ²⁷Nii rijijieein techu inara, Curisito jaberoco neleroneein neeichene jaun, le cachanequichene nainein inaraacha ichaneni siriin neeiche. ²⁸Nii coinatete jere, satiin rai cachaauru iclesianein nenacaauru jana niha afosotooru, Cana Coaunera suujue aina cuaain ichaonaa coitucuhin beeurera *profetacuru*, cacha relaureraauru, cojoaelanaacojoai icharaauru cachaauru, cunaitenacaauru

rautaeraauru, leeochoaauru coroatajane-raauru, cachaauru coaaraneein nenacaauru, nejelau erena cuhane erenacaauru, naaonjoainuri neeuruhane jerelu Cana Coaunera. ²⁹Nete saain rai cachaauru afosotonena nainecurene. Niheichu saain *profetane* naanainecuruhi. Niheichu satiin cache relaeraneein nena nainecuruhi. Niheichu saain cojoaelanaacojoai ichana nainecuruhi. ³⁰Jerichanejeeinchu saain cunaitenaa rautaauruhane coina nelatena nainecuruhi. Niheichu saain leeocho erenaa cuhane erenaa nainecuruhi, jerichanejeeinchu nihei saain nii leeocho erenaa cuhane erenacaauru aohana nainecuruhi. ³¹Nii jaunte inara jataain caohachaain nelatei jerena nainequiche.

**Cana coichana aina cutaain
belaina inaacane**

13 ¹Leeocha cache ere cuhane ereein, anjeraauru ere cuhane niha natiin irihanune saijeein, cacoichana aina cutaain belaina inaelanaala aihanunena, leinjiin coata tonijiaain nena fautaain chaque nelaterinaaun. ²Jerichanejeein techu Cana Coaunera que ereerejeein, niicha ichanenu coitucuhin, leinjiin atane ucuunno rurujuanaa nainichaaune coina esenetaanune niha natiin, esinae rauhijiriin cacoichana aina cutaain belaina inaianhanune, coatiha chaque nelaterihei canuhacha ichai. ³Cairicheihuru rai jitariin quiiha sirii tein, cajabereone maajeein tihanu acaauru corenihane nihanatiin, esinaen rauhijiriin cacoichana aina cutaain belaina inaianhanune coatiha nii cha que nelaterinaaun.

⁴Esinae rauhijiriin cana coichana aina cutaain belaina inaacanete abaantana coitucuhin, caohachaain leeochoauru aina neein, chaque necoelailanaala,

cana rainuhachaque coacuelanaala, leeochoauru amurijiriin nena coacuelanaala, ⁵erenaa baaso que erelanaala, niheichu itolere bana cana rai caohachanuhacha que coacuelanaala, obajelanaala, baaso icharaauru que cana suujua acatein, ⁶baaso ichacuruha leeochoaauru coroajelanaala, caohacha icharaacha coroajeein nihacane te caohachae. ⁷Cana coichana aina cutaain belaina inaacanete, satiincha necairichanaa abaantaain, cana coroatajanihane cojoaain, itolereenein esenetaain, itolere abaantaain, naaonjoaain nihacane caohachae.

⁸Nii cana coichana aina cutaain belaina inaacane chabana sarihaain. Inae ecu tihane bana, coatiha nerihain caa Cana Coaunera ere bera *profetacuru*. Niheichu coatiha leeocho erenaa cuhane erenacaauru niha natiin nerihain. ⁹Aihana jaun caa canaacha coitucui aina cana rai *profetacuru*hacha bei, coatiha jitariin canaacha coitucuheni coitucueratihei. ¹⁰Nete inae turuha nii cana relaera esine chaeloon baaso sirilanaala nenaane, sareein nii aasaeriin canaacha coitucui.

¹¹Jaiti canaanainichaaunne banane, canaanainichaaunne ere que ereein, canaanainichaaunne suujua que coacuhin, naaonjoan rejeatoonlu. Nene inae enene ichauhenanein nii canaananein canuhacha coacuhi jianeun. ¹²Enate aasaeriin inanacaa cana suujuane jana coaracaache. Charijeein teeinti, acuhanau inanacae cana cojunaca nii rijijeein. Nete inae ecu tihane bana, caohachaain coaraain coitucurichaacheein. Aihane jaun caohachaain jaiti ena coitucuaaun. Nene inae ecu tihane bana charijeein teeinti cacoitucue Cana Coaunera nii rijijeein canuhetonai coitucureeunni.

¹³Nichata lauriinte ne itolere bana canaacha coacuheeni. Jauriaanejeein

Cana Coaunera esenetaain ichaohacane, nii baiha cana ichao rucujueein niha Cana Coaunerane cohajeein nihacane, satononejeein esenetaain jereein ichaohacane, naaonjoaain nihacachene te caohachae. Nete nii nichata laurii caje ne jataain nii coroatajai amurijiriin jataain itolere que nelateineein nena. Acate cana coichana aina cutaain belaiha inaacane jaan ne.

Leeocha erenaa canaacha aonaai cuhane irihacane.

14 ¹Aihane jaun atiin inara coichana aina cutaain belaina inaeraneei neeuche, chaen inara rai Suujue tiha Cana Coaunerane corajeein jerecuchete, inara que niicha beratei, que erenaa beeichene jaannu que nelatei teeine inara rai. ²Nii aonaelanaala nejelau erenaa cuhane ereite, Cana Coaunera rai iriha aite. Coatiha cacha rai aitoi. Nii jaunte aohana nainecurene cachaauru. Nii naitoonjoante Cana Coaunera Suujue caje unaanilhane jaun chuni coitucuenne. ³Nete laen Cana Coaunera aitoonjoa bera, satiin que coitucuerate, leeochoauru quene maajeein. Chaen techu acaauru suujua aninoain acaauru suujuate jeriha Cana Coaunera Suujuane rijijieein neeuruhane coina. ⁴Nii nejelau erenaa coitucueraelanaala nena cuhane ereite, jelai acaachanejeein Cana Coaunera Suujue coitucuhin aina ijiin ne. Nete laen nii Cana Coaunera aitoonjoan berate, Cana Curuaanaa ranojooinein nenacaauru que coitucuerate aina ijiin, Aca jerihane rijijieein caohachaaain neeuruhane coina.

⁵Nitohanihane jaunne niqui, Cana Coaunera Suujuecha tei erenaa cuhane satiin ereeichene jereun. Nena nii amurijiriin, Cana Coaunera aitoonjoan beeichene jereun. Acate jataain

caohachane, nii leeocho erenaa cuhane irihacane amurijiriin. Niite amuooraa latelanaala aonaain, jelai amuritoeriin coitucunaa nainecure Cana Curuaanaa ranojooinein nenacaauru. ⁶Nitohanihana jaun canejeraauru, coatiha nelaterihei inara coaraa uhanune bana, inara rai leeocho erenaa cuhane irihanune. Caohacharihei inara rai cana ere cuhane Cana Coaunera aitoonjoa que erelanaala, leeocho erenaa cuhane irihanune. Ainihane ichaonaa rauhi que inara rai erelanaala, leeocho erenaa que irihanune caohacharihei. Niheichu caohacharihei leeocho erenaa cuhane, inara rai irihanu, Cana Coaunera beratenojoi erenaa que ne. Niheichu caocharihei, inara relaelanaala, leeocho erenaa cuhane inara rai irihanune.

⁷Satiin auno aina, ita rijitoojeein toniha quitarane, coatiha nejelauneein aohanrarihei rai toni. ⁸Nii rijijieeinchu, coatiha neruujueeururihei ita soha nenacaauru, nii ita sooruhane bihane toni rijitoojeein, toroonfeta toteniha toterane. ⁹Nii rijiiquiche inara netonai, aonacuruhane coina ereeichene sajijiein, leeocho erenaa cuhane ereeichene. Chasiina inara ere aohanre, nejelau erenaa cuhane ereeichene, nii ereeichene jaancuru. Nechu joareeinchate ereereeriquiche inacojooein. ¹⁰Esinae rauhijiriinte niqui ne, arai lauriin caa cana rai chauratane que erenaa. Niite le laurichuru nejelauniha-coaain ne rai toni. ¹¹Nii nitohanihane jaun, canu rai, nere cuhane iriha nejelau cachane coatiha canu rai chaque nelaterihei nii erenaa. Nii rijijieeinchu nii nejelau cacha rai canu ere cuhane irihanune jana aonaenihane, chaque rai nelatihei canu ere netonai. ¹²Inae inara netonai Cana Coaunera Suujue caje nena sirina jeriquichene jaun, nii Cana

Curuaanaa ranojoneein rai iclesianein nenacaauru que jeelai amuritoheriin coitucuerateraneein nenea raauche.

¹³Aihana jaun, nejelau erenaa cuhane erei, Cana Coaunera caje bajaainete, rai amuucane jaannu teeine. ¹⁴Canu nejelau erenaa cuhane Cana Coaunera bajaanunete, canu suujue ainaacha Cana Coaunera bajaau. Nete laen, canu suujua coitucunaa nainene. ¹⁵Aihane jaun Cana Coaunera bajaanune, canu suujua, canu suujue, naonjoain aina jiniiquiin bajaanunete caohachae.

Nenatichaaunne niha natiin canu suujue aina jiniiquiin canu suujua cuhane coitucuhin aitocooaunnete caohachae.

¹⁶Aihana jaun, inara suujue ainaacha Cana Coaunera coroajeein que ereerequichene jana, nii inara aitoonjoan coitucuelanaala nenea, inara aonaane niha natiin, nii inara aitoonjoan coitucuenihane, coatiha inara aina turuhin nii aitocohichene jaan aohanna nainerihe. ¹⁷Nii inara aitoojoante niqui jataain nelateinere, nete, leeochoaauru coroatajanena nainene, jeriha Cana Coaunera Suujuane rijijieein coitucuruhanane coina aonacurenihana jaun.

¹⁸Nariha Cana Coaunera, leeocho erenaa cuhane irihanu inara amurijiriinne coreniha. ¹⁹Nena, Cana Coaunera coitucuurera rai irihanune, saoquijiei erenaa acaauruhacha aonai cuhane erenaa jereeun, aonaain acaauru netonai nerelaauruhane coina, inacojoein leeocho erenaa cuhane lechooca oaraancaneein erenaa que caaauru rai irihanune niha natiin aonacurenihane ajiniha.

²⁰Canejeraauru, jiaonriha suujua coaauca canaanaine rijijieein inara suujua coaauquichene. Itolere baaso rai, canaanai rijiiquichenete laen caohachae. Nete laen, inara caohachanu que coaauquiche ichahenaneichene suujua que cuaainne

caohachae. ²¹Ichaonaa rai rauhi rai, quiricha cuhanete, “Leeocha erenaa cuhane ne, caa cachaauru rai erereunni. Chaen nech, nejelau caje unacaauru cachaauru que canu ere beratereunni. Nitohanein acaauru rai beratihanune niha natiin, coatiha canu ere tonoraaururinaain’ naa Cana Curuanaa,” naain ne laenanohinnein. ²²Aihana jaun, leeocho erenaa cuhane irihacanete, Cana Coaunera coitucuhichuru que, Cana Coaunera coituhacachene cojunacaniha aitocooache. Coatiha laen Cana Coaunera coitucuurera rai cojunacaniha aihaacache. Nete laen, Cana Coaunera aitoonjoan bihaca, Cana Coaunera coitucuurera raine, Cana Coaunera coitucuurera rai Cana Coaunera coitucuhacachene cojunacaniha aitocooache. Coatiha, Cana Coaunera coitucuhichuru rai nihei. ²³Satiin Cana Coaunera rai iclesianein neiniquichene netaojiaain netiin, leeocho erenaa cuhane ita rai ereerequichene jana, inara rene enohin aonaa neechu joaenreein nenea cacha aina Cana Coaunera coitucuelanaala nenea cachanete nainere, “Caa cachaaurute joaenreein ereerejeure jaeloroherihuruhanane jaun,” naain erere. ²⁴Nete laen inara ere cuhane Cana Coaunera caje unaa erenaa que ereerequichene jana, enoha uha inara rene nech, joaereein cacha, leeocho cacha Cana Coaunera coitucuhi, naajoaaurine, le cachanecuruhanane laen nainere, nii aitocoichene jaan aonaain raajenihane osaocane coitucunaa naine, jitaain nii aitocoichene aonaane jaun. ²⁵Nii banate, satiin rai suujua cuhane niicha coacuhi coitucuhin, neseonraain Cana Coaunera coroajeein, inara aina niha Cana Coaunerane coitucureein.

Cha ichaquichene caohachaain ichacuche, joaenreein ichaelanaala.

²⁶Canejeraauru, aihane jaun caa inara rai caitono tocohaneein netaojiaaichene,

tabaauru salmo que nenatemiin. Jana tabaaurute nainere cachaauru relaane. Tabaauru que Cana Coauneraacha coitucueratei que ereereemiin. Jana tabaauru leeochoa erenaa cuhane ereerejeein, leeochoa erenaa aonacuruhi rai beeine, nii niicha beebjei aonaain coitucuhin aina iichuruhane coina.

²⁷Chaen leeochoa erenaa cuhane erenaa jeriquichene, coroatajaain nichatajaain netiin ita rohererojoein aitocuche le cachanequichene. Jana chunucohate nainere, nii aitocoichene jaan biha leeochoa erenaa aonacuruhi raine.

²⁸Jana neniha cacha, nii erenaa aonaain benaa coitucuelanaala, nii Cana Coaunera rai iclesianeein nenacaauru janane, jiaonriha nii leeochoa erenaa cuhane ereeichene. Nii leeochoa erenaa cuhane erenaa jeriquichene, le cachaauru ereeine jelai netiin Cana Coaunera aina.

²⁹Jerichanejeein techu, Cana Coaunera aitoonjoan erenaa que enaajeriquichene, nainequiche coroatajaain, nichatajaain, naaonjoaain netiin ereeichene caohachae. Nii jana leeochoaauru, nii inara aitoonjoan que coaacuruhine.

³⁰Jana, Cana Coaunera rai ereeichene jana, nii ecu lauhequuin aonajera rai irihane coina aitoha Cana Coaunerane, jauriaanejeein irihane jianiha nii ichoachaniha erenaane cohamiin.

³¹Nii banate satiin le cachaauru irihane jaan que turuhane naineein, Cana Coaunera aitoonjoan bihane, satiin nerelaain suujua aninoain jeriha cuurureein acaauru netonai.

³²Cana Coaunera aitoonjoan que ereite, nainere nii rai aitoha Cana Coaunerane rijijieein sacuhane.

³³Cana Coaunerate, jianacoon raotojoein nihacachene Coauneraneein ne; coatiha joareein coaunera nihei, Cana Coaunera.

Satiin Cana Coaunera cachaneein nenacaauru ichanaa rijijieein sacunaa jaun, ³⁴enecurute nainere netaojiauruha Cana Coaunera cachaurune jana,

inauheneeicha erelanaala neeunruhane. Coatiha laen jereraai ereeuruha enecurune. Aitoha Cana Coaunera rai rauhine rijijieein rai lanaacha ere tonoraain jerecuruha acaauru lanaaurune rijijieein neeuruhine enecuru.

³⁵Aihana jaun, cha bajanaa jerecuruha enecurune, rai lana caje bajaauruhine rai loreri asaee neein. Caohachaa leinjiin ene iriha netaojiaanaa que netiinne.

³⁶Coatiba inara janaacha nunuheteein benojoineein nihein Cana Coaunera ere. Niheichu, coatiba inaraacha nii Cana Coauneraacha beratei sirichaneein niheeiche. Nii que, itolere bana nainaain ichaaoche.

³⁷Chunocoha, Cana Coaunera aitoonjoan bera *profetaneein* nena coacuhin, Cana Coaunera Suujue aitoonjoa rijijieein nihanete, caa inara rai quiicha laenai, Cana Coaunera letononeein ichacaunne coitucureein.

³⁸Jana coitucueniha nete, Cana Coaunera coitucuhenhana jaun coitucuenereein. Niheichu Cana Coaunera niha natiin acaentonain coitucuriaain.

³⁹Canejeraauru, nitohanihana jaun, jataain corajeein Cana Coaunera aitoonjoan beeuhe. Jiaonrihachu leeochoa erenaa coitucuelanaala nena cuhane ereeuruhane caohateichene.

⁴⁰Nete cha ichaquichene rauhijiriin joanreein ichaelanaala leinjiana leinjianaain ichaquichene caohachae.

Oo caje ichanaa Curisitone.

15 ¹Canejeraauru, enane laen inara relaanulune jaan, cana ichoteraaneein nena erenaa coaaquichene jereun. Nii inara rai canuhacha bei erenaate esenetaaichene jaun, nii aitohane rijijieein baaso ichana coacuelanaala neeiche.

²Chaen techu, nii inara rai beratenojoin erenaa coreniha

raotojoein jianacoon ichoterateno-joinein neeiche. Aiha nii naitoonjoan rijjijeein, baaso ichana coacuelanaala neeichene. Jana aineeichene, inacojoeinte inara relaanune bana esenetareeichelu.

³Jaurihanejeeine, inara que nerelaanulune coitucuerateenlu. Chaen nechu, cana osa coreniha ohalu Curisitone que inara relaanlu; ⁴Ajeri jachu kuhane canautecuruhane janate, "Nichata janone kuhane ichanae," naain laenanohiniha Cana Coanera Quiricha inoaensi cuhanene rijjijeein. ⁵Chaen techu, Fedoro rai ococoe. Nii baihate, lechooncai coroatajai afosotooru rai ococoe. ⁶Nii baihate laen ococoe saoquei fashai amurijirii cana nejeraauru rai. Tabaaurute jaiti enanetojoein ichaore, inae ohacoaauruha leeochoaurune saijjjein. ⁷Nii baihate ococoe Saantiaao rai. Nii caje cuaaante leeochoauru afosotooru rai ococoe. ⁸Satononihate inae dedeeu kuhane baiha carajaajoaain catiaain canu rai netonai ococoe, jauriaanejeein niicha ranojoeinein nihanune que airijiin, esinae aca cana Curuaanaa nihane coitucuhanune coina. ⁹Nitohanihana jaunna jataen leeochoauru afosotooru fauhecaain nelateen. Cana Curuaanaa cachauru rerohecaain sorejetocooaunne jaun chanihaaun canu afosotoneein canu curuaateeuruhane coina. ¹⁰Nena atiin jataain canu belaiha Cana Coaneranene coreniha canuneein neeun. Nete nii canu belaiha Cana Coaneranene inacojoein aine. Nii jaunna mainajeriin amihaneen, jataain leeochoauru amurijiriin caraajenhane aihanune que airijiin; jataain cana belaihana jaun, cacorataaniha Cana Coaneranene aina. ¹¹Coatiha canu ichacaaneecha que caohacharihei, niheichu leeochoauru ichaane niha natiin caohacharihei. Nete

laen caa caitoonjoan Cana Coanera aitoonjoan ne. Acate nii esenetaaichelu inara.

Oo cajete ichanacure onacaauru.

¹²Canacaanune oo caje ichanaa Curisitone que inara relaacaanu. Chanuna jana chaen inara tabaauru oo caje ichanana nainiha cachane esenetaelanaala ereeure. ¹³Oo caje ichanana naineniha cachane jana nihane, coatiha oo caje ichanarihei Curisito. ¹⁴Niheichu coatiha nelaterihei naitoonjoan inara relaacaanune jaan, oo caje ichanaeniha Curisitone. Niheichu chaque nelaterihei nii inaraacha esenetai. ¹⁵Nitohanihane chujianra nechu casajeneein Cana Coanera que ererichaanuna, Curisito ichatihane que irihacaanune jana, esinae rauhijiriin oo caje ichanaeniha onacaaurune jana aitocooaunne. ¹⁶Esinae rauhijiriin oo caje ichanaeniha onacaaurune coatiha oo caje ichanarihei Curisito netonai. ¹⁷Jana oo caje ichanaeniha Curisitone, coatiha nii chaque nelaterihei nii inaaraacha esenetai. Jerichanejeeinte inara osaacha aina ichaoriquiche. ¹⁸Nii oo caje ichanaeniha Curisitone chujianra, nitajeeurure nii esenetaain onacaauruna. ¹⁹Curisitoaacha cohajihacache caa ichaonaa que netiinne jana, oo caje ichanaeniha chujianra, Cana Coanera coitucuhichuru amurijiriin cairichaaajoaain nerichaache. ²⁰Nete esinae rauhijiriin oo caje ichanae Curisito. Acate jaurihanejeein ichoaichaniha oo caje ichanaelu. ²¹Charijjjein teeinti caa cana rai chauratane que leinjiin cacha coreniha turuhelu onaa. Nii rijjijeein techu leinjiin cacha coreniha turuhelu, onaa caje ichanaa cachane jaanu. ²²Nii rijjijeein techu Adaan coreniha saain ohe cacha, nii rijjijeein techu Curisito

coreniha satiin rai nereein ichaonaa. ²³Nete laen le cachanichaachene dadaane rijijieein nerichaacheein. Curisitote nunuhe neein nereein. Nii baihate rijijieein neeurureein rai cachaauru, inae nacoauneein turuhane bana. ²⁴Nii baihate laen nii curuanaanein nenacaauru, cocoaainacaineein nenacaauru, nii nelaetiin niha nocoenacaauru, naonjoainuri amuritiin itajeen, rai cojoanonaa tiha Cana Curuanaa Cana Coaunera raine janate, inae Cana Coaunera Cojoanonaa que turureein. ²⁵Curisitote nii rucuhacane rai ne, satiin que nejeratenacaauru, rai tijia asae neseeonriaauruhane reeintiaain. ²⁶Satononiha niicha itajeenite nii cana que nejeratenaanein nena onaa ne. ²⁷Cana Coaunerate satiin itolere Curuaanaa nihane coina nitohaneein telu niqui. Nete laen itolere Curuaanaa nihane coina aitoa Cana Coaunera natiin, Cana Coaunera Curuaanaana nainene, Cana Coaunera itolere Curuaanaanein cocoaain tihane jaun. ²⁸Inae satiin Curuaanaa niha Curisitone coina ichaa Cana Coaunerane baihate, inae satiin itolere bijiu nihane jana, nii rai Calaohi Curisito, Cana Coaunera rai jitaain nii itolere tiha cureein. Nii banate Cana Coaunera itolere Curuaanaanein nereein.

²⁹Aihana jaun nii onacaauru coreniha camujuaain baotisanoinunru niriimiin. Oo caje ichanana naineniha onacaaurune, nainihei acauru coreniha camujuaain baotisanoinichaane.

³⁰Chanuna jana chaen, neniha ichanaa oo caje onaane jaanne saijieein, necairichaaecaache itolere bana.

³¹Canejeraauru, esinae rauhijiriine inetono janonaa bana ohanune rai neeun. Nii rijijieechu raotojoein neeun, Cana Curuaanaa Jesocurisito

esenetaeranein neeichene coreniha. ³²Chaen nechu Efesoo nii necha aansai taibinae neein nenanacaauru amuritoonlu mainajeein necairichanaa coaraain. Chaque jana canu rai jelaiha caaujue nii necairichaanune. Chanuna jana neniha onaa caje ichanaa cachane jaanne, inacojoein necairichareeun. Aihana jaun chujianra, "Lenoneein, acau cohin ichaoacache, eresi onaa ajiniha," naauruha tabaaurune rijijieein ichaorichaachena. ³³Jiaonriha inara coritaauruhane esenetaachene. Chunocohate inara rai, "Chanuna baaso ichaquiche. Nechu joaenreein casajete nii ichaquiche. Nii jianeein caa aihacaanune rijijieein ichaaoche," naain inara suujua auhacaaurureein. ³⁴Aihana jaun nacoaunein caohachaaain inara suujua coaraain neeuche, naosatenaa coacuhelanaala. Inara tabaaurute jaiti Cana Coaunera coitucuurene. Necoejeeichene jaan nuquene caa inara rai aitoon.

Chatohaneeinna oo caje ichanacurure onacaauru

³⁵Tabaaurute jerihane, "Chatohaneeinna oo caje ichanacurure onacaauru. Nitohaniane chatohanai quena jana jaberocore," naaure.

³⁶Jataain aasohachate nainere niritiin coaucane. Chaaelai ucuhe temuhacnete ohe, nii rai nucuhe ichaohin

omarona nainihane coina. ³⁷Aihana jaun coatihana canaacha temuhi nii ajaena neein omarohi. Nechu jataain aansijiin nena caje omarohe, tirico caje, leecha ucuhe caje, naonjoain.

³⁸Jana Cana Coaunerate Aca jerihane rijijieein tein le laurichuru rai acaauru jaberoco te. ³⁹Coatihana saain jaberocohin neinichaachene, ita rijijieein jaberocohaacache. Cana cachanichachenete jelai tein ne cana jaberoco. Jana lenonecurute jelai tein rai

jaberoco que jaberocoore. Tajaecurute jelai teein jaberoco que jaberocoore. Ateeruru netonainte jelai teein jaberoco que jaberocohin neure. ⁴⁰Nii rijijieein techu ne dedeeu itolere jaberocoori. Jerichanejeein techu jaberocohacoaain ne itolere caa cana rai chauratane que. Nete laen nii dedeeu nenea nihane jaberoco necaohacha que necaoha-chaain neure. Jana caa chauratane que nenacaaurute, chauratane que neeruru jaberoco caohacha que necaohachaain neure. ⁴¹Enoto cono niha natiinte nejelauneein conohe, atene, arasijie, naaonjoaaihunri cono aina ita rijijielanaala. Jerichanejeein techu arasijieeuru niha natiin nejelaunihacoaain conohe, ita rijijieein conohelanaala.

⁴²Nii rijicha oo caje ichanaa onacaaurune jaan. Rai jaberoco conautenohinte setuhe, jana rai suujue ichanana coatiha chabana setuhi. ⁴³Jaberoco canaacha conautei nii cha que nelatihei. Jana rai suujue ichananate laen, nelateein necaohacha que necaohachaain ne. Nii jaberoco conautenohin, nii cha que nelatihei. Jana, rai suujue ichananate laen nelateein ne. ⁴⁴Nii jaberoco conatenohinte jaberocohin bucuhin ne. Jana nii rai suujue ichananate suujue nejesinaneein ne. Nete aiha jaberocohin cachane rijijieein ne, rai suujue netonai.

⁴⁵Cana Coaunera Quiricha inoaensi cuhanete, “Jaurihanejeein cache nunuheneein nenea Adaante cachaneein ichaoin nelu. Jana nii baiha cache satononeein nenea Adaante, suujue nejesinaneein ichaonaa teraneein ne,” naain ne laenanohineein. ⁴⁶Nitohaniane jaun coatihu suujue nejesinaneein nenea ichoaichaniha niheiluu. Jaberocohin nenaate, ichoaichaniha nelu. Nii baihate laen ne nii suujue nejesinaneein nenea. ⁴⁷Nii jauriaanejeein cache nenaate atane caje coauna-

nojoneein nelu. Jana, nii baiha nenea cachate laen dede caje nenaane. ⁴⁸Caa chauratane que nenacaauru jaberocote, nii atane caje nenaalu cache jaberoco rijijie. Jana nii dedeeu nenacaauru jaberocoorute, nii dede caje nenea jaberoco rijijie.

⁴⁹Nii cache atane caje coaunahineein nenea tocohaneein nihacachene rijijieein techu, nii dede caje nenea cache tocohaneein nerichacheein.

⁵⁰Canejeraauru, inara raine benaa jereun, jaberocohin bucuhin nenea cache, Cana Coaunera Cojoanonaa que nenea nainihe. Aihana jaun nii setunaa inaera, niha nii setuhelanaala nenaane jaun nenea nainihe. ⁵¹Nena laen coitucueraelanaala nenea coitucuhichene jereun. Coatihu saain orihacacheein. Nete laen, corenejoin niha cureein cana jaberoco. ⁵²Inae tonihane satonotiha jaihane janate, cana nota mitaain cana nota toretana rijijieein, inae turureein Cana Coaunera Cojoanonaa. Inae Cana Coaunera Cojoanonaa que turuhane janate, ichanaa cuurureein onacaauru, inae chabana ooruhane coina que airijiin. Nii jana canate laen, corenojoin niha curichaacheein. ⁵³Nii cana jaberoco setu rai nenaate, necoriha cureein setunaa inaa que. Jerichanejeein techu nii cana jaberoco onaa inaera nihane caje, onaa inaelanaala nenea que corerareein. ⁵⁴Inae nii cana jaberoco setunaa inaera, setunaa inaa que coreraain, nii cana jaberoco onaa inaera netonai onaa inaa que necorihane janate, inae Cana Coaunera quiricha cuhane, “Onaate corenojoinne, chabana onaa inaa que. ⁵⁵Chu neeinte onaa. Itolere amuritiin nenea jerei. Onaa, chu ne cachaauru cairichaerine jaan,” naain laenanoneein nihane que turureein.

⁵⁶Nii cacha cairichaa onaane jaante osa ne. Jana nii inoaelu rauhi, acaauru aitoonjoante nii osa lararajiaera ne.

⁵⁷Nariha Cana Coaunera. Cana Coaunerate, nii onaanaja itajerate Cana Curuaanaa Jesocurisito aina cuaain.

⁵⁸Canejeraauru, aihana jaun nii baaso coacuelanaala, raotojoein itolere bana neeuche. Itolere bana, jelai amuritohe-riin Cana Curuaanaacha jerei ichajeein neeuche. Inarate, Cana Curuaanaa aina jiniiquii canaacha ichai inacojoein nenihane coitucuhiche.

Coriqui taojiaauche cana nejeraauru rai.

16 ¹Canaacha esenetai esenetaera-neein nenacaauru- cana nejeraauru rai coriqui taojiaaichene, Galasia bataneun nenacaauru, Cana Coaunera coitucuureraauru relaanolune rijijieein ichacuche. ²Tomiho bana naineein, inara amihaneoo coreniha inaraacha eruujuei neleru rucuhacuche jelai teein, nabana turuhanune janaacha taojiana coaauquichene coataa. ³Aihune inae turuhanune bana, inaraacha letoaenenuuru cachaauru letoae, acaauru rai quiricha laenaain teein, nii coriqui inaraacha taojiai aina amaain teeuha cana nejeraauru raine coina. ⁴Canuhetonai cunaa jerichaaunna, acaauru aina jiniiquiin curichaanuhin.

Coriintoote cunaa jere Faboro.

⁵Inae inara rene turuha uhanunena, Masedonia batane jeloon cuhin, caje coaaneein laen Coriinto turureunni. ⁶Jerihanena, carajaojoaain inara aina nereeunni. Nainichaaunena inara aina nereeunni, situha elohenane reentiaain. Nii banate, canu coroatajanena naineri-quicheein, jelai caje chunijiun cunaa jerichaaunne. ⁷Coatiha canu situneeicha inara coaana jerihaaun. Nii jaunna inara aina carajaeiin nena jereun, jeriha

Cana Curuaanaa ne. ⁸Nena laen Efesoo nereeunni, Feentecosetesi janonaa bana que tiaaajoaain. ⁹Aiha jataain ecu Cana Curuaanaa rai amihanihanune, caohachaaain mituha canu amihaneonne rai nihane jaun. Arajiin caque nejeratenaaneein neeuruhane saijjeeinna aicheeunni.

¹⁰Inae inara rene turuha Timoteeone caohachaaain raauchete raotojoein inara aina neeine. Acaentonainte jerichanejeein canu rijijieein Cana Curuaanaa amihaneon ichana coitucue. ¹¹Aihana jaun jiaonriha chuni nere tonoraenihane. Raujiaaincha namu que coroatajanecuchete nii chaque situhelanaala raotojoein canu coaraa uhine. Cauna leeochoaaauru canejeraauru aina cohajihacaanu.

¹²Canejera Aforo netonai raine maajeeinne niqui aitoon, leeochoaauru cana nejeraauru aina uhin inara coaraa uhane coina. Nete unaa jerene. Caa baiha nainihane banate ureein.

Satononihate necoe Faboro.

¹³Caohachaaain nainaaain necohalajiin, itolere que laraajiin baaso ichana coacuelanaala neeuche. ¹⁴Chaelai ichaquiche leeochoaauru raine, jataain belain corajeein ichacuche.

¹⁵Canejeraauru, inarate rai naraaichuru aina curuaequiin jauriaanejeein Cana Coaunera esenetaalu Esetefana, Acaiha batane quene coitucuhiche raotojoein. Chaen techu acaauru nii cana nejeraauru coroatajaneranein neeure, canaacha esenetai coitucuuruhanane coina. ¹⁶Nitohanihana jaunna nii Cana Coaunera coitucuureru aina, satiin acaauru coroatajaneraraunne maajeein, que inara suujua acatequichene jereun.

¹⁷Jataainne rachoojoeun inara aina nenihanune jana, canu rene

turuuruha Esetefana aina Forotonato, Acaico, naaonjoainurine jaun.

¹⁸Acaauru ainate raotojoein nedae casuujua, jericanejeein inara rijijieein aihuruhane jaun. Acaauru rijijieein caohachaaain nenacaauru cachaauru coitucuhin neeuche. ¹⁹Asia batane que nenacaauru Cana Curuaanaa Jesocurisito ranojoinunrute inara coaacure. Aquila, Firisila, chaen rai loreri asae netaojiana-caauru naajoainunrite inara coaacure, Cana Curuaanaa Curisito

coreniha. ²⁰Satiin cana nejeraaurute inara coaacure. Raotojoein ita rene turuhichene ita raain neeuche.

²¹Canune Faboroneein inara rai canu raajenhane cacoi que caa laenaun inara coacuhin. ²²Chunocoha Cana Curuaanaa belainihane, baaso jana nijjaoine. Inae cataainjian Cana Curuaanaa. ²³Cana Curuaanaa Jesocurisito, inara rai caohachaaain neeinchene jaanu teeine. ²⁴Satiin inarane jataain belaihun cana Curuaanaa Jesocurisito coreniha.